

MAGYAR Bányászlap

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

A KIÉHEZTETÉSHEZ FOLYAMODTAK

Illinois bányabárái tétlenül várják, hogy letörjenek a bányászok. — Még mindig négy dolláros napszámokról álmodoznak. — Általában harminc percentes bérvágást kívánnak. — A bányabárák negyedrésze dolgoztat. — Indiana várja az illinoisi egyezséget.

Illinois bányaurai elhatározták, hogy nem állnak szóba a bányászal.

Nem állnak szóba addig, amíg éhesek nem lesznek a bányászok, amíg kényre-kedvre nem lesznek hajlandók behódolni a bányaarak követelésének.

És ez a követelés nem csekély.

Harc harminc százalékos bérvágást akarnak egy szuszra, négy dolláros napszámot akarnak bevezetni a tizenkettedik kerület bányászai közt.

Természetes, hogy ebben a helyzetben a bányászok nem tehetnek egyebet, minthogy várnak.

Várnak és el vannak rá határozva, hogy összetartanak, hogy a soraik nem fognak megrendülni, akármennyire kell távol maradniuk a bányáktól, amelyekben amúgy sem igen lenne munka mostanában.

A bányabárák újra és untalan azt ismétlik, hogy szeretnék az indianapolisi urakkal, Lewisékkal tárgyalni, mert szerintük Lewis sokkal "jobbán átlátja a szénipar nehéz sorsát", mint a 12-ik kerület tisztviselői.

A bányabáráknak ez a szerény kívánsága nem fog teljesülni.

Illinois bányászai nem akarnak arra a sorsra jutni, amire a west virginiaiak jutottak, nem akarnak huszonkét centekért dolgozni, nem akarnak három dolláros napszámot vezetni be az államban, távol fogják hát tartani a tárgyalásoktól a Lewis ganget.

Közben a raktáron levő szén fogy és ha a bányák urai úgy érzik majd, hogy lehetne szén eladni, talán leszálnak majd a magas lóról és hajlandók lesznek észszerűbb alapokon tárgyalni.

A bányák urainak a negyedrésze — egy-két kivétellel kis bányák — üzemből tartják a bányákat és azokban ideiglenesen a régi munkabéreket fizetik.

A bányászok kizárásának az idejére, mert annak kell a jelenlegi tétlenséget nevezni, a kerületi tisztviselők fizetését, erősen leszállították, a munkában maradt bányászok pedig külön meg vannak terhelve, hogy a bányászok segélyalapot tudjanak gyűjteni.

Indianában szintén nincs változás a helyzetben.

A bányák urai ott sem akarnak tárgyalni a bányászokkal és ott még négy dolláros napszámot sem helyeztek kilátásba.

Azt szeretnék, ha az ohioi munkadíj alapján csinálnának szerződést, vagyis három dollár körül fizetnének a bányászoknak.

Az állam kormányzója megkísérelte, hogy a békét és a szerződést létre hozza, de próbálkozására nem járt semmiféle eredménnyel.

A bányabárák csökönnyösen ragaszkodnak a bérvágás eszméjéhez és félni lehet tőle, hogy

Indianában egyhamar nem is csinálnak szerződést.

Üzemből van az államban néhány strip bányája és ezekben a rendes munkadíjat fizetik a bányászoknak.

Indianában sokkal feszültebb a helyzet, mint Illinoisban, mert a 11-ik kerületben több helyen sztrájktrókkal próbálnak dolgoztatni.

Polgári újságok írták a múlt héten, hogy Indiana állam szénmezői hasonlítanak a puskaporos hordókhoz, amennyiben minden pillanatban kirobbanhat a helyzet és nagyszabású zavargás önheti el a szénmezőket.

Ha a bányászok üldözése tovább tart, akkor az elkecseregett és éhes emberek könnyen olyasmire ragadtathatják el magukat, amit aztán meg fognak bánni az egész iparban és az egész államban.

A szervezet arra kérte a kormányzót, hogy vessen véget a picketelő bányászok jogtalan és alaptalan üldözésének, mert a tömeges letartóztatás következményeiért a felelősséget a szervezet nem tudja vállalni.

A hírhedt Dixie Bee bányánál például nem tetszett a bányák urainak, hogy a nyugalom kezdett helyreállni, siettek hát, hogy egy kis olajat öntsenek a pisilógó tüzekre.

Hozzáálltak, hogy a sztrájkoló bányászok közül kilakoltassák azokat, akik hátrálékban vannak a házbérrrel és akik tevékeny részt vettek a picketelésben.

Ha a bányák urai ilyen mesteres eszközökkel kezdik ismét a civódást, akkor Indianában békét nem is lehet a közeli hetekben remélni.

NÉGY MILLIÓ TONNA

A háború előtt nyolc és fél millió tonna puhaszén bányásztaak hetenként az országban.

Később ez a mennyiség felment tizenegy millió tonnára, majd ismét leesett kilenc millió tonnára.

Tavaly már rémülten vették észre, hogy voltak hetek, amikor csak hét millió ton szén tudtak eladni.

Ez az év azonban rációfolt minden eddigi tapasztalatra és minden eddigi statisztikára. Mert áprilisban már a heti termelés nem érte el soha az öt millió tonnát és április legutolsó hetében jóformán csak négy millió ton puhaszén bányásztak.

A bányabárák — ostobán — még most is azt hiszik, hogy a szénárak levágásában kell az orvoslást keresni és elárastják a piacot hetvenöt centes szénekkel.

Természetes, hogy a hetvenöt centes szén levée megitatják a bányásszal, aki rongyos két-két-

és-fél dolláros napszámért naponta tizenhárom-tizenny négy órát dolgoztatnak.

OHIOBAN VÁRUNK

Ohioban a bányák nagyurai várakozó állapponra helyezkedtek.

Nekik könnyű várni, mert az ő családjuk nem fognak megéhezni és mert az ő palotáikban nem kell házbért fizetni.

Őszintén bevallják, hogy a bányászok éhségére spekulálnak, mert azt hiszik, hogy két hét alatt maguk az éhesre nyomorított bányászok fognak — akármilyen áron — munkáért könyörögni.

A katonaság nagy részét viszárendelte a szénvidékről a kormányzó, de ezért nincs rendbontás a vidéken, mert a bányászok fegyelmet tartanak maguk közt, nehogy megerősítsék a bányabárák hazugságát, hogy szükség van a hadseregre és a statáriuma a vidéken.

A hírhedt Wolfard bányában dolgoznak s jelenleg talán nyolcven sztrájktró van munkában, a Goodyear Sommers-bányában szintén dolgoznak és a Muskingum Coal Co. bányájában, ahonnan egy villany telep kapja a bányára teljes termelését.

A bányabárák azt várják, hogy talán White kormányzó ráveszi a bányászokat a munkára, tekintet nélkül arra, hogy elismerik-e a szervezetet, vagy levágják-e a napszámot.

Ha a kormányzó szándékai sikerülnek, akkor lesz munka, mihelyt a bányászok hajlanak a szép szóra, de ha a kormányzó által nyújtogatott mézes madzagoknak nem dülnek be a bányászok, akkor munkára nem lehet számítani ebben a hónapban.

Ennek a hónapnak a vége felé már teljes üzemmél megindul a nagy tavakon a hajózás és ha a bányászok addig kitarthatnak, akkor valószínűleg meg tudnak tartani az eddigi napszámot.

Közben a bányászok hiába kérik a Lewisféle szervezettől segítséget, Indianapolisból azt felelik, hogy ilyesmire nincs pénzük.

A United Mine Workers bevétele kell a főtisztviselők és a kerületi basák fizetésére és kell arra, hogy testvérháborúság címen százezeret adjanak ügyvédeknek. De az éhes ohioi bányászok eddig még nem kaptak anynyi segítséget, amiből egy hétig tudtak volna létezni.

Idáig a sztrájk a United Mine Workers érdekében történt és a bányászok ahhoz a szervezethez akarnak csatlakozni.

De ha a bányák urainak a megátalkodottsága tovább tart, ha továbbra is szemérmetlen nyíltsággal ismerik be, hogy a bányászok teljes kiéheztetésére törekcsenek, akkor esetleg a bolsevik szervezetbe hajtják a munkásságot.

És akkor a mai nyugalom el fog távozni a szénvidékről, hogy felváltsa azt a rendszeres gyújtogatás és robbantás.

Ma már a polgári lapok is elismerik, hogy a nyomorúságnak olyan feneketlen mélysége árasztja el az ohioi szénmezőket, ame-

Felvonulnak mind a siserák

A bányák urai és a bankárok felvonulnak Washingtonba a Davis-Kelly bill ellen

Bányabárák bányagrónak, bányagróf bankárnak adja a kilincset a senátus bizottságának az ajtáján, hogy a Davis-Kelly billt megáncsolják.

A bányák urai, akik egymást torkát áthatarnak a gyűlöletes versenyben, akik egymás ellen és egymás tönkre tevésére a szénárakat a semmire lenyomták, most csodálatos egyetértéssel érkeznek a fővárosba.

Mind azért megy, hogy a Davis-Kelly bill ellen tiltakozzék, hogy a bányászok szervezkedésének az útját állja.

Mind elismeri, hogy a szénipar vezetésére alkalmatlanoknak bizonyultak, hogy nem tudtak rendet tartani az iparban, hogy a legfeketébb nyomorba döntötték a bányatársaságokat és a bányamunkást, de mégis utját állják annak, hogy az ipar ügyét a kormány vegye a kezébe.

És a bányabárák mellett ott ülnek a bankárok, akik sáskeselyűk móliára variák évek óta, hogy a szénipar a teljes csődöt elérje.

A bányászok súlyos veszteségeket szenvedtek az iparban, azt várják hát, hogy még vagy ezer bányára menjen tönkre, hogy aztán a romokból a széntrusztot megcsinálják.

Mert akkor aztán a veszteségeket behoznák.

Akkor egy nagy közös truszt részben elbánná a munkással, részben fizetné a fogyasztó közönséggel.

Száz okot hoznak fel nap-nap után, hogy mért ellenzik a Davis-Kelly javaslatot s hogy mért nem nyuljon a kormány a bányákhoz.

Tíz éve sirnak, hogy tönkre mennek, tíz éve, hogy a bányák ezrei mennek csődbe évről-évre, de most mégis azt merik mondani, azt van szemük mondani, hogy csak bízzák rájuk, majd ők rendet csinálnak az iparban.

Természetes, hogy a bányabárákon és a bankárokon kívül is felvonul minden töke érdekelt sége az országnak, hogy a szénipar szövetségi ellenőrzésének útját állják.

Ott vannak a vasutak, a villanytelepek, szóval a nagyobb győasztók és valamennyien azt

lyet lehetetlen leírni.

Tuscarawas, Massillon és Columbiana megyék sheriffjei szemérmetlenül felkínálták a bányá uraknak a védelmet arra az esetre, ha sztrájktrókkal akarnak dolgoztatni, vagyis egyenesen felhívták őket, hogy helyezték üzembe sztrájktrókkal a bányákat.

Ezeknek a megyéknek a sheriffjei dzsábokot akarnak adni a barátaiknak, az a kivánságuk, hogy a deputy sheriffek százaira legyen szükség a megyékben és ezért akarnak minden áron zavargást felidézni.

A bányák urai azonban egyenlőre várnak, mert az ő kényelmes palotáikban a gyermekek nem ismerik az éhséget.

Sztrájk lesz Wyomingban?

A bányabárák huszonkét százalékos bérvágást kínálnak. — A bányászok már hajlandók voltak tiz százalékot engedni, de nem fognak öt dolláros napszámért dolgozni. — Junius elején jár le a szerződés.

Wyomingban junius elején megáll a munka a bányákban.

E hó végén lejár a bányászok szerződése és a bányák urai olyan bérvágást akarnak ráerőszakolni a munkásra, amit nem fogdathatnak el józan ésszel a bányászok.

Husz-huszonkét százalékos bérvágást akarnak behozni és a jelenlegi 6.72-es napszám helyett 5.40-et kínálnak.

A bányászok, akik nagyon jól tudják, hogy a jelenlegi viszonyok közt egy sztrájk nem játék, már hajlandók voltak a békesség érdekében áldozatokra és megátnlották, hogy tiz százalékos leengednének a jelenlegi munkabérekből, de a bányák urai ennyivel nem hajlandók beérni.

A bányabárák kimutatták, hogy az üzem lecsökkent és ezt annak tulajdonítják be, hogy sokba került nekik a szén kitermelése, ami természetesen nem felel meg a valóságnak.

Mikor a széntermelés az országban lecsökkent heti négy millió tonnára, akkor természetesen, hogy Wyoming szénipara is sokat vesztett az eddigi piacból, de a veszteséget bérvágással nem lehet behozni.

Ohio és a Virginiák ma már nem is fizetnek emberi napszámot és a szén ostoba vaksággal hetvenöt centért varrják a fogyasztóra, de ez semmivel nem emeli a termelést és a fogyasztást.

Nem fogyna el egy fonttal sem több szén abban az esetben,

ha Wyomingban a munkabért levágnák a felére, mert ha az ipari viszonyok olyan nyomorúságosak, mint jelenleg, akkor a szén ára nem akadályozza a fellendülést.

Montánán kívül Wyomingban fizettek eddig a legtisztességesebben a bányászoknak és ezért volt meg a munkásokban a hajlandóság, hogy méltányossági szempontból bizonyos engedményekre hajlandók.

Mint ahogy azonban a bányák urai ragaszkodni látszanak a nagyarányú bérvágáshoz, egyáltalán nem lehetetlen, hogy sztrájk lesz juniusban az államban.

Megállapították azt is, hogy a bányászok alkotmányos jogait lábbal tiporták, hogy a bányák urai terrorban, véres terrorban tartják a vidéket és hogy a segély akciókat is meggátolják, nehogy a sztrájkoló bányászok kenyérhez jussanak.

A dolgozó bányászok átlagos napi keresete nem éri el a két dollárt és a kompánia üzletekben mindent háromszoros áron varrnak a szegény bányászok nyakába.

Most a héten a Civil Liberties Union egy bizottsága megy Harlanba, hogy a bányászok szólsái, szervezkedési és emberi jogait megvédjék.

A megyék hatóságai, amelyek "szívesen látták" a papokat, kijelentették, hogy ezt a bizottságot nem engedik be a szénmezőkre, mert nem óhajtják, hogy a világ az ottani borzalmakat a maguk teljes meztelenségében megismerje.

A papok nagybizottsága valószínűleg újra a congressushoz fog fordulni, hogy egy alapos vizsgálattal vágja le ezt a gennyes kelevényt az országnak a testéről.

Ha a congressus vizsgálatot vezetne és ha a vizsgálat gondoskodna az emberek biztonságáról, akkor a börtönben ülő bányászok helyébe a bányabárákat, a sheriffeket és a deputy sheriffeket ültetnék.

A Nyugat Kentuckyban levő sztrájkok és zavargások nincsenek összefüggésben a harlani és általában a kelet kentuckyi véres terrorral, azok egy másik gyaláza és számukra és hogy a junius nem lesz sokkal jobb a májusnál.

PAPOK KENTUCKY ELLEN

Most tért vissza New Yorkba az a négy papból álló bizottság, amely a gyalázatos híru Harlan vérmézőket ment felülvizsgálni a múlt héten.

A leküldött lelkészek még nem tették meg a részletes jelentést, de annyit már kijelentettek, hogy a congressusnak kellene vizsgálatot indítani a harlani véres események ügyében.

Megállapították azt is, hogy a bányászok alkotmányos jogait lábbal tiporták, hogy a bányák urai terrorban, véres terrorban tartják a vidéket és hogy a segély akciókat is meggátolják, nehogy a sztrájkoló bányászok kenyérhez jussanak.

A dolgozó bányászok átlagos napi keresete nem éri el a két dollárt és a kompánia üzletekben mindent háromszoros áron varrnak a szegény bányászok nyakába.

Most a héten a Civil Liberties Union egy bizottsága megy Harlanba, hogy a bányászok szólsái, szervezkedési és emberi jogait megvédjék.

A megyék hatóságai, amelyek "szívesen látták" a papokat, kijelentették, hogy ezt a bizottságot nem engedik be a szénmezőkre, mert nem óhajtják, hogy a világ az ottani borzalmakat a maguk teljes meztelenségében megismerje.

A papok nagybizottsága valószínűleg újra a congressushoz fog fordulni, hogy egy alapos vizsgálattal vágja le ezt a gennyes kelevényt az országnak a testéről.

Ha a congressus vizsgálatot vezetne és ha a vizsgálat gondoskodna az emberek biztonságáról, akkor a börtönben ülő bányászok helyébe a bányabárákat, a sheriffeket és a deputy sheriffeket ültetnék.

A Nyugat Kentuckyban levő sztrájkok és zavargások nincsenek összefüggésben a harlani és általában a kelet kentuckyi véres terrorral, azok egy másik gyaláza és számukra és hogy a junius nem lesz sokkal jobb a májusnál.

NEM VESZTENEK A SZTRÁJKKAL

A bányatársaságok egybehangozása jelentése szerint semmi szükiet a szénre és dacára a hónapok óta folyó sztrájkoknak, a többi bányák félidőt sem tudnak dolgozni.

Igazat kell adnunk a bányatársaságok jelentésének, mert az a tény, hogy a bányászok sehol nem dolgoznak és hogy az eszük vesztett bányabárák hetvenöt centekért adják a szén a vevőknek.

Csak az a kérdés, hogy ha ez így van és tagadhatatlanul így van, akkor mi a célja Illinoisban, Indianában, Ohioban a bérvágási kísérletnek.

Láthatják a bányabárák, hogy Kentucky bizonyos vidékein \$1.50-éért és két dollárokért is fizetnek egy napi munkáért a bányászoknak és hogy sokkal öbbit a Virginiákban sem adnak.

És dacára ezeknek a nyomorúságos béreknek, még mindig nem kapnak rendelést a bányák, még mindig képtelenek a szén eladni.

Ha a másfél dolláros napszám mellett sem fog több szén, mint a hét dolláros napszám mellett, akkor komizság a többi kerületben is, bérvágást erőszakolni az amugy is ingyen dolgozó és mindenképpen keveset dolgozó bá-

A Nagy Nyugat Legendái

Mikor a népvándorlás istenigazában megindult a californiai aranymezők felé, és amikor az aranyzuhatag megindult Californiából a világ minden sarkába, San Francisco pillanatok alatt népes, híres és hirhedt város lett.

A világ minden sarkából hajón érkező aranyásók a friscoi öbl-be igyekeztek és a hírtelen százezrekre szaporodott lakosság minden szükségletét San Franciscón keresztül kellett behozni.

Nagyon vegyes és nagyon vidám volt a társaság az épülő boom-városban, akiket így ír le egy down-eastern pap a naplójában:

"Hivatásos vérszopók, tudatlan, de becsületes pionerek, szemtelen elszegényedett déli urak, yankeek, iowai farmerek, írek, dezertált katonák és dezertált matrózok, kemény öklű oregoni pionerek, kényes urfiak, indiánok és mexicóiak, négerék és malayok lökdösődtek egymással a pénzzel telt levegőben. Jözan new englandi kereskedők, ré szeg szökött matrózok, Ausztráliából menekült fegyveresek, mexicói banditák, hivatásos gamblerek, pálinka kereskedők, általános swindlerok és lányok, lányok, lányok vegyültek el a megbukott és ide menekült kereskedőkkel, a csalódott szerelmesekkel, a család által elűzött tékozló gyermekekkel, bányászok és grocery clerkekkel. Tessék ezt a vegyes csoportot behinteni arannyal, meglocsolni pálinkával, tessék őket ellátni késszel, bicskával, revolverrel, amint ott tolokodtak a kocsmákban, gambling hellekben, a faro, a monte és a rouge-et-noir (egy haszár játék) körül, amint táncoltak, duhajkodtak, verekedtek és akkor lesz egy gyenge fogalma róla, hogy mi van itt San Franciscóban."

A kikötőbe érkező hajók részben emberekkel, részben áruval voltak megrakva, de néha napokig tartott, amíg a hajó kapitánya kaphatott annyi letört embert, hogy a teherszállítmányt kirakta.

Mert abban a pillanatban, amikor a hajó a partot érte, dezertált a legénység. És husz-harminc dollárért is csak olyan embereket tudtak újra fogadni, akik valamelyik játékházban teljesen letörték, vagy akiket a gyorsan hirhedté vált Barbary Coast valamelyik bordélyházában meztelenre vetkőztettek.

Néha egy-egy hajó hetekig vesztegelt a kikötőben, néha a hajók tucatjai álltak bénán a partok mellett, mert semmi pénzt nem tudtak annyi embert kapni, amennyivel vissza tudták volna azt vinni keletre.

A városba ömlött az arany, hetek alatt milliókat mostak ki a creekek partjaiból, vig élet és drága élet volt akkoriban Friscoban.

És San Francisco mindent megtett, hogy minden szórakozást megadjon a szerencsés aranyásóknak, aki a pénzét a városba behozta.

Csak nyolc százalék volt a nők arányszáma a férfiakhoz viszonyítva 1850-ben, de ebből hat százalék benn volt Friscoban.

És a város main streetjén, az üzletnegyed szívében nem épültek a házak olyan gyorsan, mint a Barbary Coaston, ahol a kocsmák, játékházak és bordélyházak gomba gyorsasággal emelkedtek a levegőbe.

A háromféle üzlet egy földel alatt is meg tudott férni egymással.

Az első teremben a báré volt,

amely mellett százzámra tola-kodtak és pálinkán kívül pezsgőt ittak a szerencsés bányászok.

A második teremben a játékasztalok voltak felállítva és nem tudott annyi ház épülni, hogy a bárék és játékasztalok körül állandóan ne tolongtak volna a bányászok.

A lányok nem válogattak, egyformán sürögtek-forogtak az első és a második teremben.

És az orgiák, amelyek éjjel-nappal, heti hét napon át folytak ezekben a házakban, olyanok voltak, hogy azt mozi vászonra hiába kereshénk. Mert nincs olyan cenzora ennek az országának, amely megengedné, hogy azok hü mását vetítsék a vászonra.

Pénz alig volt a városban, hiszen nem tudtak volna elég pénzt olyan gyorsan oda vinni, amilyen gyorsan az aranyat ontották a Sacramento völgyéből.

Minden üzletben, minden kocsmában, minden játékházban és minden lánynál mérleg volt, hogy az aranyport vagy az aranyrögöt megmérje.

Egy ital pálinka egy "pinch" aranyport volt és csak nagykezü bártendert alkalmaztak a munkára.

Egy pinch aranyport alatt azt tessék érteni, amit az ember egy porral telt zacskóból a nagyujja és a mutató ujjja közt ki tud emelni.

Megért az aranyport két-három dollárt, aszerint, hogy milyen nagy ujjai voltak a bártendernak, de a bányászok nem sokat törődtek a dollaggal.

Hogy egyébként milyen árak voltak a városban, azt talán a legjobban megérteti az olvasóval, ha a san franciscói El Dorado Hotel 1850 januárjában nyomtatott étlapját leközlöm.

Levesek:	
Bableves	\$1.00
Oxtail leves	1.50
Sültek:	
Szték	2.50
Főtt hus, eleje	1.50
Főtt hus, főzelék, egy kisebb krumpli	2.00
Közönséges sült bab	1.25
Zsiros sült bab (Baked Beans)	1.75
Két középnagy krumpli ..	1.50
Ugyanez meghámozva ..	1.50
Savanyu káposzta	1.50
Sült szalonna	2.00
Hash	1.50
Finom hash	2.00
Vadak:	
Medve sült	2.50
Nyulpecsenye	2.00
Csemege:	
Rizs pudding	1.00
Ugyanez barack brandyvel	2.50
Teljes ebéd	4.50

Az étlapra oda volt az is írva, hogy az ételekért előre kell fizetni.

Az El Dorado Hotel előkelő hely volt, mert egy szobába legfeljebb ha nyolc embert és egy ágyba legfeljebb ha két embert fektettek. És a szállásért nem kértek többet egy-egy éjszakára, mint hat dollárt.

Ezekkel az árakkal szemben aztán a munkadíjak is magasak voltak és egy grocery clerk hat száz dollárt, egy jó kocsis négy-száz dollárt és teljes ellátást kapott egy hónapra. Napszámok-

nak husz dollártól hatvan dollárig fizettek, aszerint, hogy sok "zöld" volt-e aznap a városban.

Egy lánynak legalább egy "pinch" aranyport járt, ha egyet táncolt a kocsmában a bányász-szal.

Hogy egy-egy szerelmi légyottnak mi volt az ára, azt nem tartották szükségesnek feljegyezni, mert amikor a lány a bányászt a kocsmából elvitte, az már rendesen részeg volt és másnap reggel egész biztosan pénz és arany nélkül találta magát a Barbary Coast valamelyik sáros utcáján.

Ha ilyen árak voltak Friscoban, akkor el lehet képzelni, hogy miféle árakat fizettek a bányászok beljebb, az aranymezőkön, azokban a kisvárosokban, amelyek a Sacramento völgyében szintén igen gyorsan épültek.

Hogy könnyebb legyen az árakat ezekben a városokban elképzelni, utalok a Golden Coast Transfer Co. hirdetésére, amely ott őriznek a sacramento muzeumban és amelyben a város kikötőjéből Coloma bányavárosba való fuvarszállítást hirdetik.

Megírják benne, hogy a hatvan mérföldes távolságra a freight tonnáját csekély kétezer dollárért továbbítják. Sacramentoig hajón vitték az árut Friscoból.)

Ezek az árak azonban nem riasztották el a bányászokat és különösen a könnyelmű bányászokon elősködő gamblereket és egyéb fajta hiánakat, hogy ne rendelkeznek minden elképzelhető fényűzési cikket a keletről.

A hajók rogyásig meg voltak rakva épületanyaggal, butorral, tükrökkel, élelmiszerekkel és pezsgővel.

Néhány hónap alatt San Francisco és Sacramento nemcsak népes és forgalmas, nemcsak gazdag és könnyelmű, de pompás és pazar városok lettek és a szalonok és gambling házak falait tizezrekbe kerülő tükrök takarták.

A beteg és fáradtan, rongyosan és csüggedten beténfergő ujoncot elég gyakran pezsgővel treatolták a bárék mellett és egy asszony 1850-ben panaszkodva írja a nővéreinek Bostonba, hogy a városban "több zongora van talán, mint ágy és több játékház, mint lakóház."

El lehet hinni az állítást, hiszen Friscoban senki nem akart lakni, kivéve akik a bányászok szórakozásáról gondoskodtak.

Épkézláb emberek az aranymezőkre törekedtek és csak szórakozni mentek a városba.

A terület akkoriban volt rá készen, hogy tagja legyen a Unionnak, hatóság ott az embereket nem igen korlátozta sem a bűnbűn, sem a mulatságban és ha erkölcsi korlátokat akartak támasztani, csakhamar a támasz is — kiment a diggins-be.

Akárhány pap istentiszteletet hirdetett, de mire a hívek megjelentek a behirdetett helyen, a tisztelendő urnak hült helyét találták. Elment aranyat bányászni. (Folytatjuk)

ZEMO RELIEVES ITCHING BURNING ECZEMA

Soothing, cooling ZEMO brings prompt relief to itching, burning skin; even in severe cases relief comes as soon as ZEMO touches the tortured skin. Eczema, Ringworm, Rash, Pimples, Dandruff and other annoying skin or scalp troubles generally yield to this soothing, anti-septic lotion. ZEMO is safe and dependable. All Druggists, 35c, 60c, \$1.00. Extra Strength ZEMO best for chronic cases—\$1.25.

HOL ÁLLNAK AZ EGYHÁZAK ?

Egy egészen új korszak küszöbén kilódnunk.

A tőkés rendszer az eddigi anarchizmus formájában csődöt mondott és a nyomorgó tömegek a "közeledő prosperitás" meséjét már nem sokáig fogják elhinni.

Előbb-utóbb, talán egy év múlva, talán tizenegy év múlva, de mindenképpen nagyon gyorsan elhatározzák, hogy a saját kezükbe veszik a sorsuk intézését és radikális reformokat fognak csinálni. Nem követelni, hanem csinálni.

Talán a tömegek még ezt nem tudják, de tudja már a ravasz, előrelátó nagytőke, amely ma nem a tőkés rendszer mai formájának a fenntartásán, hanem életének a meghosszabbításán igyekszik.

Beismerik, hogy súlyos változások esedékesek és csak azon marakodnak, hogy a változás ne söpörje el a tőkés rendszert egészen.

Nagyon érdekes kérdés, hogy mi lesz egy ilyen változásnál az egyházakkal, hogy mi lesz magával a vallással?

Nem kéti senki, hogy az egyházak a fennálló társadalmi rendoszlopai, erősségei és hogy az egyházak ezt a társadalmi rendet szolgálják.

Ha a tömegek egyszer megelégedik a fennálló rendet és radikális reformokat fognak eszközölni, akkor természetesen szakítani akarnak és fognak azokkal az intézményekkel, amelyek oszlopai és támasztékai ennek a rendszernek.

És amilyen mértékben az egyházak kirtanak a tőkés rend mai formájával annak haláláig, amilyen mértékben az egyházak igyekezni fognak a jelenlegi, bűnösnek talált tőkés rendszer napjait meghosszabbítani, olyan mértékben fogják bűnösnek találni magát az egyházat.

Érzik ezt egyházi körökben s különösen megérezte a katolikus egyháznál, ahonnan a tavalyi nagyszerű pápai enciklikát kiadták.

"Redistribution of wealth" (a

vagyoni új szétosztása), adta ki a jelszót a pápa és ez a jelszó a bizonyítéka, hogy az egyház nem köti magát ehhez a társadalmi rendszerhez. Hogy az egyház nem óhajt és nem szándékozik a társadalmi berendezkedéssel együtt kimulni.

Itt-ott, kivételes esetekben a protestáns egyházaknál is megnyilatkoznak hasonlóan "radikális" felfogások, de általában a protestáns egyházak ebben a pillanatban tévováznak s nem mennek a fennálló társadalmi rend uralkodó osztályával szembe szállni.

Már pedig ha akár az egyik egyház, akár a másik, akár általában az egyházak arra várnak, hogy a rendszerváltozások után fognak ahhoz csatlakozni, fogják abban a helyüket ismét megtalálni, akkor az egyházak valószínűleg nagy csalódásoknak lesznek kitéve.

Ha hajlandók részt venni, ha kéri a részt maguknak az esedékes nagy változás előkészítésében és ezzel bebizonyítják, hogy a jelenlegi rendszer igazságtalanságait megelégtelték, akkor megtalálhatják a helyüket a juthatnak szerephez az eljövendő rendszerben.

Ha azonban hallgatnak, ha azt várják, hogy a társadalmi és gazdasági forradalom ne az ő közreműködésükkel, de egyenesen az ő munkájuk ellenére jöjjön létre, ha a jelenlegi gazdasági rendszernek kimulása pillanatáig hüsznek esküdnek, akkor a változás esetleg teljesen elsöpri az egyházakat a társadalomból, ahogyan az Oroszországban megtörtént.

Az egyre súlyosabb gazdasági helyzet, a forradalom súlyos évei (evolúciós forradalomra gondolok) megtanítják a tömegeket gondolkodni, rákényszerítik a tömegeket a gondolkozásra és meg fogják ítélni, hogy milyen szolgálatokat kaptak az egyházaktól ezekben a legsúlyosabb években.

Nem lesznek megelégedve, ha arra fognak a lelkesek hivatkozni, hogy itt-ott általánosság-

ban egy-egy prédikációt elmondtak a jelen rendszer igazságtalan ságai ellen.

Mert látni fogják és mérlegelni fogják, hogy az egyház sokat tehetne, ha akarna, hogy az általánosság az elmaradhatatlan általalakulást siettesse és hogy a forradalom nehéz éveinek a terheit könnyítse.

Ha az egyházak papjai, akik általánosságban elítélik a tőke anarchiztikus szabadságát és telhetetlen tulkapasait, megkezdnek a saját templomaikban a tisztogatást, ha rámutatnának a gazdag egyháztagjaiknak a viszárszéléire, ha ezeket a gazdag egyháztagokat kiűznék a z egyházaikból, akkor olyan szolgálásokat tennének az emberiségnek, amelyek biztosítanák a helyüket az új társadalmi és gazdasági rendben is.

Nem kér senki lehetlent ezzel a papságtól.

Hiszen általánosságban elítélik a nagytőkét és általánosságban sürgetik az orvoslást.

De miért általánosságban?

Miért nem áll fel itt is, ott is egy-egy pap a maga templomában, ahol mondjuk egy Rockefeller, egy Mellon, egy Baker valamelyik egyháztag és miért nem mondják meg nekik, hogy az általánosítás ideje elmult és egyéneknél ők felelősek a változásért?

Természetes, hogy a nagytőke és a tőkés papoknak ezt a szókimondását megbosszulnák. Anyagi támogatásaikat a templomoktól megvonják, egy csmó papot az állásából kivágnának, de ez nem lenne szerencsétlensége az egyháznak.

Sőt. Az egyházak papjai csak osztoznának a munkátlanul, nyomorban tengődő lakossággal, közelebb jutnának a hívek tömegeihez, sorsban épen úgy, mint érzésben és esetleg átvénnek a ma még hangtalan, ma még mozdulatlan tömegek igazi szellemi vezetését.

Amig a papság általánosságban dörgedelmez, de kétrét hajlik a milliomos vagy multimilliomos egyháztag előtt és amig azoknak a profittól véres kezeikből az adományt elfogadják, ad-

dig a papság nem beszél és nem cselekszik őszintén.

Addig folytatják az egyházak további destrualását, amelyet év tizedek óta folytattak.

Mert az egyházakat nem a szocialisták, nem a kommunisták, hanem az egyház szolgálai destrualják, akik évtizedek óta más kötelességet látszólag nem ismertek, mint hogy minél nagyobb és minél magasabb épületeket húzzanak a levegőbe és minél hatalmasabb szervezeteket építsenek fel a saját nagyságuk dicsőítésére.

A papság valószínűleg nem vár, nem kér és nem fogad el cse kélýségemtól tanácsot.

Ami azonban nem változtat a helyzeten és nem veszi el tőlem a jogot, hogy az egyházak helyzetével ne foglalkozzam és ne állapítsam meg, hogy az egyházakban ma családik az emberiség, de holnap az egyházak fognak esetleg az emberiségben csalatkozni.

A legcsodálatosabb az egyházak magaviseletében az, hogy a katolikus egyházban a papság nem követi a pápa utmutatását, mert ha itt-ott Father Cox-ok akadnak is, általánosságban a forradalmi (evolúciós, békés általalakulás) hangját a katolikus templomokban még nem halljuk.

Nem halljuk annak dacára, hogy Spanyolországban most előzte meg a forradalom a papságot s hogy egész Latin Amerikában lemaradt az egyház a forradalmi reformokról.

Ahelyett, hogy Oroszország ellen izgatnak és a vörös orosz kormányt felelősségre vonják, amiért ott az egyházat valóság-gal eliminálták, sokkal jobb lenne, ha az orosz eseményekből tanulnának és meglévő befolyásukat arra használnák, hogy az esedékes reformokat siettesseék és az evolúciós forradalom súlyos éveit megrövidítsék.

Ennek a lapnak az olvasói, mint minden más csoport, vagy tömeg, bizonyára örömmel vennék, ha ebben a kérdésben egy néhány pap véleményét is meghallhatnák.

ÜZLETI NYOMTATVÁNYOK KÖRLEVELEK SZÉP KIVITELBEN PONTOSAN, OLCSON

NYOMTATVÁNYÉRT FORDULJON HOZZÁNK

E LAP NYOMDÁJA

KITÜNŐEN FEL VAN SZERELVE MINDENNEMŰ NYOMDAI MUNKÁRA Nyomunk újságot, alapszabály könyvet, jubileumi diszalbumot, mulatsági programot, plakátot, belépti jegyet, levélpapírt, borítékot és minden egyéb egyleti vagy üzleti nyomtatványt. KIVÉTELESEN OLCSON ÁRAK

LEVÉLPAPÍR ÉS BORITÉK SZÉP KIÁLLÍTÁSBAN A LEGOLCSÓBB ÁRAKON

ALAPSZABÁLYOK JUBILEUMI KÖNYVEK NYOMÁSA IZLÉSEK KIÁLLÍTÁSBAN JUTÁNYOS ÁRAKON

BÁRMILYEN NYOMTATVÁNYRA VAN SZÜKSÉGE TESSÉK E LAP KIADÓHIVATALÁHOZ FORDULNI

MULATSÁGOKRA: PLAKÁTOK, BELÉPTI-JEGYEK, MEGHIVÓK PONTOSAN, GYORSAN OLCSON

AMERIKAI MAGYAR REGÉNY

Irták: SZENTIMREI MÁRTHA és FÁY FISHER ANDOR

(Folytatás)

Tengődön úgy Kegyesné, mint Oskolásné körül tapasztották, kimeszelték viskójukat hazatérő gyermekeik tiszteletére. Ez volt az összes pompa, melyet örömmükben kifejeztek. A mátkapár feliratkozott. És azután nemcsak ők számlálták a napokat esküvőjükig, hanem valamennyien, akik tudták, hogy hivatalosak lesznek a lakodalomba. A tengődiek a baromi munka után következő mély alváson kívül csak egyetlen élvezetet ismertek: az italt, melyhez ingyen jutottak.

Oskolás meg akarta mutatni, hogy ha zsellér-legény is, de mivel kiszolgált a császárt, rangos lakodalom illeti meg. Azért násznagyául Tarajossy Nándor urat, a Ker. Fogy. Szövetkezet vezetőjét kérte fel, aki el is vállalta ezt a fontos tisztséget.

Ilus násznagya Szenté Péter volt, a régi kis templom sekrestyéje, aki ha nem is dicsekedhetett földi javakkal, mint Isten házában foglalatokodó egyén, Ilus szemében igen diszessé tette esküvőjét. Kakuk Gábor is eljött.

Hát szép lakodalmi menet is volt az, mely a verőfényes őszi időben lefelé húzódtott a régi kis templom lépcsőjén. A nap teleszórtá arannyal Ilus koszorúját és tarkaruhás nyoszolyóit. A szellő bekapaszkodott fátyolába és azt sutogta:

"Ilus, hát csakugyan?"

A mellékoltárok szentjei mintha megmozdultak volna, mikor belépett. A szertartás

a hit viláosságára emlékeztették. Mintha csak fátyolá lebegtetten volna az oltárig... de a súlyát nem érezte. Aztán mikor letérdelt... mikor a plébános összekötötte kezét meg a Lajosít a stóával: gyakran leirt pillanatok. Aki olvas róluk, talán unja is.

De az a szűz, aki hittel és szerelemmel lépett az oltár elé, ezekre a pillanatokra emlékszik haláláig. Még akkor is, ha ugyanannak a szűznek husz-harminc év múlva egy fegyházban rabnő a neve. Mert, jaj, senki se tudja, merre vezetni utja az oltártól.

Azért lobogjon szívében mindenkor alázattal a hit örökmécsese, hogy el ne tévedjen nélküle valami nagy sötétségben. És jó, akinek kezét olyan talpig becsületes férfiével köti össze a stóla, mint Oskolás Lajos.

Ilust annyira meghatotta a szertartás, hogy még kimenet se ocsudott fel. Pedig alig hogy beléptek távozóban a templom lépcsők utolsó fokáról, a vőfélyek, akik addig ünnepélyes-feszesen lépegettek, nyomban illegettek magukat, mókáztak. A nyoszolyólányok kacarásztak, zsongott az egész lakodalmi menet, melyben Oskolásné zokogva, roskadozva haladt, mintha fia koporsóját kísérite volna. Az ő fia hátra se tekintett... csak párját falta szemével.

Oskolásék egyetlen szobájában csak a násznagyoknak, meg az idősebbeknek táltak. A fiatalok nem fért be. A ház előtt, a kecskelábu asztalok körül három szál cigány mellett rögtön táncban kezdtek. Kakuk Gábor a táncot kériantott, hogy talán az er-

dőben is megjedtek a vadak. Veres volt, mint a főtt rák. Vőfély tiszte az ital kínálgatása... és ő jó példával járt elől a kortyolgatásban. Repültek a tarka szoknyák.

A mátkapár is járta. Egymás kezét fogva, egymás tekintetében mélyedve andalogtak. Egy hamvasarcu menyecske addig nézte őket, míg a szeme könnybe lábadt. Süveges Mártonné, Ilus barátnéja. Oskolásné vállára tette kezét.

— Ma hat hete te is így jártad!

— Mit ér az, ha az én Marcim már Amerikában van!

— Tudtad, hogy elmegy.

— Tudtam... de azért csak ilyenkor érzi az ember, hogy mi az, özvegyen menyecskeskedni...

— Sohse bántsd: szerev. Neked szerev. Bár az én Lajosom is úgy cselekedne. Aki itthon ül, koldus marad mindhaláláig és öregségére felfordulhat éhen, mert napszámoknak se kell.

— Hiszen Rózsai némén meg akarta, hogy Lajos Egerben maradjon.

— Egerben? Minek? Ott is csak korona járja, nem dollár.

— Én nem bántam volna, ha Egerben, vagy akárhol dolgozott volna Marci, ahová magával vitt volna, vagy ahová utána mehettem volna.

— Tudod is te, mi válik javadra... akár...

A "szerencsés" nem merte kimondani, mi minden bántja, talán nem is tudta volna ki magyarázni, ami nyugtalan lelke mélyén kavargott. Hogy ő így hamarosan kendőt köt, mert nincs mellette, akinek a kedvéért feltegye az aranyos csipkét. És mire Marci hazajön, már úgy se illel meg.

Évek multán talán ragasztanak a dollárokból kőházat a domboldalba. De addig elfogy a nóta ajkán... s mindketten idősebbek lesznek. A vállalkozó, iparkodó férfi, aki kiragadta magát karjaiból, mikor legjobban esett az ölelés, nem lesz ugyanaz, aki elment. De hát hívta az apja, aki 12 esztendeje van kűnn és csak egyszer jött azóta haza családjához.

Marci beváltotta ígértét s elvette indulása előtt. Akkor mindenbe beleegyezett, hogy védkép el ne maradjanak egymástól, de most fájlalta, hogy csak anyósával éljen. Isten tudja, meddig.

— Vén asszony leszek, mire hazajön az uram — siránkozott.

— Érd be vele, hogy vénlány nem leszel, te bolond! — vigasztalta Oskolásné.

A három szál cigánygyerek abba hagyta a cincogást. Kakuk bort adott nekik. És már kissé kápatosan mindenkit borral kínált, Süvegesné is.

— Igyon, szép menyecske... Aki szereti a bort, engem is szeret! Mert ha nevémből elhagyja a gát, én is bor vagyok. Gábor! Hej, de fájni névre keresztelt a pap, benne van a bor! Ennél szebb neve senkinek sincsen!

Ezt mindenkinek elmondta. Nevették. Jókévdű legény, épen vőfélynek való...

A csillagok mind feltűnedeztek, csillagdiszes mennybolt-sátor alatt járta Ilus a menyasszonytáncot, sorba, mindegyik legénygel. És közben a csillagokat nézte. Mire azok elhalványulnak, olyan szépen fog az aranyos csipke a fején ragyogni, mint a csillagok most.

Kakuk Gábor úgy forgatta, mintha nem engedné át többet senkinek. Szorongatta karcu derekát. Leszette fejét, mint a megvadult bika, úgy sugta a menyasszony fülébe:

— Mért nem szívedt engem? Lehetett volna Kakukné is.

— Hát a recski mátkája?

— Olyan lányt nem szült még anyja, akit el ne hagytam volna érte...

Ilus messze perdült tőle s egy másik legény elfogta. Egyébkéj nem igen ütközött meg Kakuk viselkedésén. Azt hitte, a bor beszél belőle. Sokat mondanak az emberek kőtyagos fővel, amit kijózanodva el se vállalnának.

Jó lakodalma volt Oskolás Lajosnak, a vendégek mind igen meg voltak elégedve. Ha nem is roskadoztak az asztalok sokféle ételtől, amit a vendéglátók adtak, izlett, szíveségben, jókedvben nem volt hiány.

Szombat gyönyörű éjszakájánál csak a vasárnap hajnalhasadása volt szebb, amikor a vendégek már széledeztek.

A vasárnap délutáni litániára Ilus már a többi menyecskevel ment, aranyos, pántlikás csipkében.

(Kakuk Gábor, aki a sok borra annyi pántlikát ivott, hogy teljesen elázott, még akkor is aludt Kegyeséknél, ahová Lajos eltávo-gatta.)

És hétfőn hajnalban együtt indult a fiatal pár a dombokon keresztül az uradalomba, napszamba — kukoricát törni.

Ilus legrosszabb szoknyáját vette fel, a foszladozó piros kockást, Lajoson pedig olyan foltos nadrág volt, amelynek egykori színét semmiféle szakértő se tudta volna megmondani. Lábbeljükét otthon hagyták.

A két dombok köröskörül s a rózsaszínű hajnal talán rájuk se ismertek így. Ők azonban még mindig lakodalmi ékességben látták egymást és boldogan siettek munkába.

Gazdag úri párok nászutazásra mennek esküvőjük után, hogy néhány napig, hétig, vagy hónapig — aszerint, mint viszonyaik engedik — csak egymásnak éljenek, hátrahagyva minden gondot, lerázva magukról minden kötelességet. Szegény zsellér-párok ilyesmiről nem álmodhatnak. Nekik csak a kalendáriumban piros betűvel nyomtatott betűk adnak pihenőt. És életük legnagyobb ünnepnapját, lakodalmukat se nyújtják hosszabbra egy kettős ünnepnapnál. Mindennap enni kell, hát dolgozniok is kell mindennap.

Bizonyára nagyon sajnálkozott volna

egy jómódu egynapos asszony a munkába induló Iluson. Amin meg ő csodálkozott volna: hiszen ő boldog volt, a maga szerény módján. Aki boldog, annak frissebben kering a vére, jobban ég a munka a kezében, mint az egykedvűnek, vagy bánatosnak.

Együtt mennek munkába, együtt térnek vissza s van, aki mellé húzódjon alkonyattól hajnalig. Anyósa meleg étellel várja napszálltakor, könnyen lehet a házat magára hagyni, nem úgy, mint aki után már gyerek sir.

Igaz, Egerben hat óra reggelig alhatott Ilus s Vargáné jó forró kávét adott neki. Mikor a hajnalpirt csak magyosáskor látta, mikor a szolotnál korábban kelt. De hát tudta ő azt, hogy az urimód csak addig tart, míg férjhez nem megy. Mégis könnyű szívvel mondott neki búcsút, hogy Isten rendelése szerint kövesse választott párját — a szegénységbe.

KAKUK GÁBOR LAKODALMA

Minden falu népe — Tengődé is — figyelemmel kíséri, mint viselkedik egy fiatal pár. Dolgos, tiszta-e a menyecske? Egyezik anyósával vagy ellenkezik vele? Megbecsül-e az urat? És az ember hazaviszi-e a keresetét, vagy elsőrözi, kuglizza a szövetkezetben?

Ezek a dolgok tulajdonképen senkire se tartoznak, mégis gondja van rá mindenkinek. Szomorú, de úgy van, hogy a szegény emberek, akiknek tenger a bajuk, a legkiméletlenebbek egymáshoz. Egymás szennyését előszeretettel rázogatják a napfényen.

A mindenben szűkölködő tengődiekben nagyon kevés volt a felebaráti szeretet is. Azonban néhány megrögzött hazugot kivéve, akik a napsütést is letagadják, mindenki elismerte, hogy Oskolásék jól élnek, megbecsülük egymást, Ilus meg nem sérti az anyósát és dolgos.

Oskolásné nem panaszkodott a menyére, lassanként kibékült megváltozott helyzetével, bár még mindig sóhajta gondolt arra az időre, midőn majd gyereksírás veri fel az egyetlen szoba csendjét. Mikor észrevétlenül tehet, gyakran mustrálgatta Ilust gyanakvó szemmel. És ha fia nem volt jelen, gyakran elejtett egy-egy szót arról, hogy milyen jó annak, aki sokáig menyecskeskedik. És milyen okos, aki érti a módját.

— Te városban szolgáltál, ahol nagyon kitanultak a nőzemélyek, bizonyosan hallottál tőlük valamit az ügyességükről.

Ilus szégyenlősen hallgatott. Legfeljebb annyit felelt, ha nagyon szorongatta:

— Nem én. Lánykoromban kiszült volna a szemem olyan beszédektől.

Nem tudta, mire vélni anyósa célozgatásait, hiszen Lajos meg azzal pirított rá minduntalan, hogy alig várja, mikor mondja neki egy Lajcsi, vagy Ili: "apám".

Ha menyecskeskedett még esztendő multán, Isten akaratából történt, ami ellen nem volt kifogása. A napszám türethető volt az uradalomban s szerencsészámba ment, hogy nem kellett egy napot se mulasztania. Meg jól esett még a tánc.

Kakuk Gábor huzta-halasztotta esküvőjét a recski lánnyal — csak ő tudta, miért — félév múlva vette el, azután, hogy a katonaságtól szabadult.

Oskolásék hivatalosak voltak a lakodal-mába. Kivülők csupa gazda-családok voltak jelen. A rátarti idegen asszonyok közt Ilus nem találta volna fel magát, de alaposan kitancolta magát.

A recski legények, emberek kézről-kézre adták — magán a vőlegényen kezdve. És Lajossal is táncolt sokat. Majdnem olyan boldogan, mint saját lakodalmukon. Fülük halatára mondogatták a nézők:

— De szép pár! Szépen járják!

Édes dicséret az, amelyiken két szerető sziv osztozik.

Sokáig emlegették otthon, milyen jó lakodalom volt a Kakuk Gábor lakodalma. Sem miben se volt hiány. Jók voltak az ételek, italok, remekül huzta a banda, amelyik uri lakodalmokon szokott muzsikálni. A vendéglátó szülők kifogástalan szíveséggel viselkedtek. Csak kár, hogy Gábort tulajdon lakodalmán is csuffá tette az ital.

(Folytatása következik)

Leszivja a füstöt?

"Miért kell ezt felhozni?"

—kérdezik a cigaretta szakmában!

ÉVEKEN át általában feltűnően kerültek a "leszivás" szót a cigaretta hirdetésekben. Miért? Senkisé nem tudja! Mert mindenki leszivja a füstöt tudatosan, vagy öntudatlanul! Minden dohányos, legyen az férfi, vagy nő, a cigarettából felszivott füstnek egy részét belélegzi.

Azért olyan nagyon fontos, hogy biztos legyen benne, hogy a cigarettájának a füstje jó és tiszta hogy bizonyos tisztatlanságokat biztosan ne szivjon be.

A Lucky Strike fel merte tenni ezt az életbevágóan fontos kérdést — mert ezt a kérdést megoldotta! Megadja azt

a védelmet, amit ön akar... mert bizonyos tisztatlanságokat, melyek még a legfinomabb, legenyhébb dohánylevelekben is bent rejtőznek, a Lucky hires tisztító eljárása eltávolítja. Ezt az eljárását a Lucky teremtette meg. Csak a Luckynál van meg!

"Ötven millió dohányos nem tévedhet!" Tehát akár tudatosan szivja le a füstöt, akár öntudatlanul — vigyázzon az érzékeny hátrtyáira!

"It's toasted"

És Véd meg a Torkát

Ingerlés ellen — köhögés ellen

O. K. AMERIKA

KAPCSOLJA BE A LUCKY STRIKE-OT—60 modern pere a világ legfinomabb íhne ismerkedés és a híres Lucky Strike ajándékok minden kedden, csütörtökön és szombaton a N.B.C. hálózatán.

Copyright 1932, The American Tobacco Co.

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

PUBLISHED BY HUNGARIAN WEEKLIES

6630 BUCKEYE ROAD CLEVELAND, OHIO
TELEPHONE: GARFIELD 2661Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United StatesSubscription Rates: In the United States \$3.00 — In Europe \$4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$3.00 — Európában \$4.00
Egyes szám ára 6c. Single Copy 6c.

Megjelenik minden csütörtökön Published every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners
by MinersEntered as Second Class Matter at the Post Office at Cleveland, Ohio
Under the Act of March 3, 1879.

MOZOG A FÖLD

Mozog a föld alattunk.

És akárhányan eleje állhatnak a dolognak, akár milyen nagy urak adhatják ki a parancsot, hogy a föld mozgása megszűnjék, azt többé megállítani nem tudják.

A világtörténelem egy korszakát bezárta, és új korszakot próbál szülni napjainkban.

Nem tudjuk még, hogy mi alakul ki a föld mozgásából.

Lehetséges, hogy összedűl minden, amit ma civilizációnak neveznek, lehetséges, hogy a nagy vajadás egy szebb korszakhoz, amely ebből a korszakból fejlődik.

Nem lehetetlen, hogy ötven-száz, talán kétszáz évig tart, a míg a föld ismét megnyugszik, amíg a vajadás létre hozza az új korszakot, de ez nem valószínű.

Ma az emberek gyorsan élnek, ma a hang gyorsaságával érintkeznek egymással az öt világrész lakói, valószínű, hogy a nagy átalakulás ötven éven belül fog megtörténni.

De ne legyen senkinek kétsége az iránt, hogy egy egészen új korszak következik a számunkra. Hiszen aki néz és aki lát, annak látnia kell, hogy mozog a föld alattunk.

Hogy egy nagy emberi akarás vonaglik végig az egész világon, és hogy ismeretlen erők robbantják a régi rendszert, amely nem hozott boldogságot a számunkra.

Érthetemes embereknek egyetlen pillantást kell vetni a földgömbre és látni fogja, hogy a föld minden sarkában mozognak.

Európa a nagy vérfürdő óta egészséges és nyugodt soha nem volt.

Egyik oldalán a kommunizmus, másik oldalán a fascizmus fenyegetik a régi rendet, amelynek az utolsó nagy mohikánja, a francia világhatalom a szuroknyok hegyén remél nyugodni. Pedig hát épen egy világhíres francia Tellegrand mondotta ki azt a nagy igazságot, hogy a szuroknyokkal sok mindent lehet csinálni, de nem lehet azokra rábírnunk. Fegyveres erő nem lehet nyugodalomnak az alapja.

És amíg a nagybeteg Európa egyik krízisből a másikba esik, hogy a végén a két végtel közt.

ELADÓ

Kitűnő farmok Louisianában, egy mértéknél ismét az iskolától, tem-
plontól és városától. Folyóvíz vezet
a farmon keresztül. A farmokon
jó állapotban levő lakóházak és
istállók vannak. Alkalmos tehén-
szetre és általános gazdálkodásra.
Az árak mérsékelték. Egyhármad
előre fizetendő a többi kényelmes
hosszu részlete. Ha érdeklél, írjon
a következő címre:

KENTWOOD BANK
KENTWOOD, LOUISIANA,

ELADÓ

4 farr. Illinois állam szelvényében, a
kukortica vidéken Livingston és
Grundty megyékben, akereként
\$100.00—\$135.00. Körülbelül 3000
dollár készpénz szükséges, a töb-
bitre hosszú ideig várnak. Minden
farm jó karban levő házakkal,
melléképületekkel van ellátva.
Egy farmra azonnal be lehet köl-
tözni, a többibe 1933 márciusban
Érdeklődők írjanak

JOHN J. DOHERTY
DWIGHT, ILL.

HETI SZEMLE

A MULT HÉT
EGYETLEN FONTOS

eseménye nem lepte meg azokat, akik értesüléseiket ezekről a hátsókról merítik.

Két héttel ezelőtt, mikor a nagy amerikai lapok még az acéltruszt dividendjéről beszéltek és mikor minden újság azt jósolta, hogy az árak azonnal elkezdnek emelkedni, én jeleztem a heti szemlemben, hogy bérvágas készül az acéltrusztal.

Nem kellett jóslási tehetség, hogy két héttel előre állapítsam meg ezt a lehetőséget, csak a nehéz ipar sorsát és a sajtó propagandát kellett figyelemmel kíséreni.

Sajnos, a jóslat beteljesült s az acéltruszt tizenöt százalékkal megkezdte a bérvágaszt.

Természetes, hogy az egész nehéz ipar követi a U. S. Steel nemes példáját és a nehéz ipart a többi is fogja követni a következő négy héten.

A bérvágaszt a bankárok erőszakolják az iparra, akik nem hajlandók lemondani az osztalék-ról.

AZÉRT KETTŐZÖTT
OCSMÁNYISÁG

A bérvágaszt, mert a közeli hetekben tényleg elkezdnek az árak emelkedni, amilyen arányban a Glass törvény hatása alatt a Federal Reserve Bank bankörése megindul.

Azok a munkások tehát, akiknek most már a minimumra csökkentették a napszámját, ténylegesen még egy súlyos bérvágaszt fognak részesülni, mikor a papírpénzt felhigítják, hogy a pénzt olcsóvá tegyék és az értéket felemeljék.

A bérvágaszt híre a tőzsdén a papírok felmentek és a republikánus sajtó most hiszterikus örömrivalgással próbálja hazudni az országunk, hogy az ipari és kereskedelmi élet fellendül.

Már egynéhányszor említettem, hogy a pénz kellő felhigítása után az ipar fel fog egy kevesse lendülni, de a tőzsdén kívül azt nem nagyon fogják az országban megérezni.

Talán egy millió embernek lesz ideiglenesen majd munkája, de a javulás csak pillanatnyi lesz, mert a bérvágaszt a depressiót nem képes orvosolni.

ÉS MERT A LAPOK
ALJASAK ÉS

hazugok, tehát a bérvágasztalig akarnak foglalkozni, hanem ehelyett a nagy és véres újság helyett Hoover elnököt ültették a hét szenációjának a központjába.

Hoover egy mérges és erősen "unfair" üzenetet küldött a kongressushoz, amelyben a congress maneket vádolja azért, hogy a depressió nem akar elég gyorsan véget érni.

Szerinte tudnia kell az országunknak, hogy megfelelő adóbevételekről fog a törvényhozás gondoskodni és a szövetségi államháztartás deficitje megszűnik,

naik nem sikerült láncot verni a hullámzó tengerre, épen úgy nem lehet többé a mozgó földre láncokat verni, mert nincsen egy biztos pont, nincs egy nyugodt pont, ahová a láncok végét lerögzíthetnek.

Néhol még csendes a föld fenyegető morajlása, néhol süket és vak emberek nem tudják vagy nem akarják azt meglátni.

De akiket a Newfoundlandi és Newzealandi zavargások nem győztek meg róla, hogy mindenfelé mozog a föld alattunk, azok valóban vakok és süketek, és azok akkor sem érzik meg a vihart, mikor őket fogja elsöpörni a helyükről.

A MULT HÉT
EGYETLEN FONTOS

mert amíg ezt nem tudják, addig a depressió nem ér véget.

A második kifogása az elnöknek, hogy a congressus takarékoskodni nem hajlandó és az ország adófizetőit ezzel a mesélve izgatja a ház ellen.

Az olvasóknak emlékezni kell rá, hogy Hoover volt az, aki a congressust idő előtt nem engedte összehívni, mert december előtt egyáltalán nem tartotta sürgősnek, hogy a depressió végét törvényekkel siettessek.

És a Hoover miniszterei azok, akik ott állnak a ház folyosóján s minden tervezett megtakarítás ellen erőlyesen harcolnak. Valamennyi azt szeretné, ha a másik miniszterium kiadásait vágnák le, ők maguk pedig hatszor annyit költhetnének, mint az előző esztendőben.

AZ A HOOVER
LEGNAGYOBB
KIFOGÁSA.

hogy az alsóház az ő takarékosági terveit elvetette, illetve megváltoztatta, ami által valamennyi millió dollárral többet szavaztak meg, mint ahogy azt a Fehér Ház ajánlotta.

Hoover le akarta minden ezer dollárnál többet kereső szövetéségi alkalmazott fizetését szállítani, az alsóház azonban csak a kétezerszáz dolláron felül kereső emberek jövedelmét akarta levágni.

Az adóteltelek is állandóan veszekednek és a nagytőke a Fehér Házon át olyan illetéketlen és nagy nyomást gyakorol a congressusra, aminek az képtelen lesz ellentállni.

Igy a senátusban a multi milliós elnök ugyancsak multi milliós pénzügyminisztere any nyit már keresztül vitt, hogy az öt milliós évi jövedelmek adóját már levágták, de a tíz centes mozi belépő jegyekre adót vetnek. A ház eredetileg az ötven centen aluli jegyekre nem akart adót vetni.

MOST MÁR
NEMCSAK TITOKBAN.

de nyíltan és szemérmetlenül a nagytőkésék ragadtak minden hatalmat magukhoz és az ország népe, amely egy többszörös milliós választott elnökének, megérdemelt ezt a sorsot.

Még nem tudni, hogy az alsóházra képes lesz-e a Fehér Ház olyan nyomást gyakorolni, mint amilyen a senátusban megnyilvánul, de ha igen, akkor nem a gazdagokat, hanem a legszegényebb néposztályt fogják megadózni.

Will Rogerstől kezdve az ország minden százezreket kereső sajtó kalandorja sikra szállt a gazdag emberek érdekében és annyira el van a nép fásulva, hogy nem nagyon ellenzik ezt az aljas propagandát.

Ma csak az alsóház maréknyi radikális csoportjában lehet a szegény ember reménye, mert úgy a demokráta, mint a republikánus párt vezetői teljesen egy követ fujnak Hooverval és a Wall Streettel.

Akik az elnök mult heti nagy kirohanásáról azt olvasták, hogy az valami konstruktív cselekmény lett volna, ne higgyenek a maszlagoknak. Csak arra volt jó, hogy a választások előtt Hoover népszerűségét emelje s hogy az újságoknak legyen alkalmuk Hoover mellett hozsannázni.

A MULT HÉTEN
AZ ALSÓHÁZ

korrupt tagjai ismét megmutatták, hogy a legaljasabb eszközökkel tartják magukat a hivatalban.

Nyugdíjat szavaztak meg minden háború viselt ember özve-

gyének és árvájának, még abban az esetben is, ha a tisztelt öthár éves kis gyerek volt, amikor hős férje elment a háborúba. És abban az esetben is, ha a tisztelt hős a háború után tíz évvel mondjuk autó-baleset következtében hagyta a családját.

Az ország pénzének ez az esztelen pocsékolása nem való egyébre, minthogy a honatyák biztosítsák a maguk számára a veteránok, azok feleségei, rokonai, stb. szavatát és annál biztosabb lehessenek benne, hogy megmaradnak a jó zsiros dzsábookban.

Hasonló törvényt hoztak régen a polgárháború volt katonáinak az érdekében is, aminek az lett a következménye, hogy öreg katonaviselet emberekhez férjhez mentek fiatal lányok, a férj köze li halálának a reményében. És azontul nyugdíjat kapnak az egész életükre, mert hatvan-hetven évvel ezelőtt a férjük részt vett a háborúban.

TERMÉSZETES, HOGY
EZT A SZEMTELEN

merényletet a senátus nem fogja megszavazni és, ha megszavazná, nem igen lesz hamarosan c'nök, aki ilyen törvényt alá merjen írni.

A veteránok a cash bonus követeléseivel amúgy is annyira rámentek az ország "nerv"-jére, hogy követeléseik egész különös eredményekkel fognak járni.

Az adófizetők rájöttek, hogy az egész veterán-társaság nem egyéb egy csomó jól szervezett és anyagi érdekekért szervezett szavazónak, akik állandóan újabb, még újabb milliókat és százmilliókat zsarolnak ki az országból.

Ezer meg ezer olyan veterán huz nyugdíjat, akik öt-tizezer dollárokat tudnak egy évben megkeresni, de azért a nyugdíjlistán mint munkaképtelen rokkant szerepelnek.

A túlságosan mohó kapzsiságnak valószínűleg az lesz az eredménye, hogy a veteránok különböző kis grafitjeit megrövidítik, ha nem is most, a közeli esztendőben.

IGAZ UGYAN,
HOGY HA A NAGYTŐKE

ezermilliókat rabolhat ki az ország kasszájából, akkor a katonaviselet emberektől sem érdemel az ezermilliókat sajnálni. De igaz az is, hogy a veteránok a milliárdokat épen olyan kevéssé értékelik, mint a nagytőke.

A folytonosan emelkedő járulékok t. i. egy hatalmas és politikailag nagyon erős kiváltságos osztályt csináltak a veteránokból és egy kiváltságos osztály mindig veszedelmes az országnak.

Ha a veterán a háborúban nem is volt, ha azután harminc évvel talál meghalni, de a családja, a gyermekei még mindig igényt tarthatnak a nyugdíjra, akkor nemcsak maguk a veteránok, de a leszármazottjaik is kiváltságos osztályt képeznek.

Ezért kell az adófizetőknek kézzel-lábbal ellenezni, hogy a hadviselt gentlemanek újabb meg újabb milliárdokat vágghassanak ki az országból és ezért kell a választás alkalmával minden congressman és senator jelölt ellen szavazni, aki azt hozza majd fel érdemül, hogy ő ezt meg azt szavazta meg a volt hősöknek.

OLYAN
FELHÁBORODÁS
ZUGOTT

végig az országban, mikor az alsóház a nyugdíjtörvényt megszavazta, hogy a felháborodás a cash bonus minden lehetőségét

maga alá temette.

A nyári szünet előtt, tehát a választások előtt a bónust valószínűleg nem is fogják tárgyalni, mert a bónus ellenségei nem akarják azt tárgyalásra engedni, a bónus barátai pedig tudják, hogy azt az ország jelenlegi hangulatában leszavaznák.

Ma már annak az ostoba tervnek sincsen valami sok barátja, hogy nyomjanak két és fél ezer millió fődözet nélküli papírpénzt és azt osszák ki bónus fejében a hősöknek.

Csak a Hearst lapok izgatnak szüntelenül e mellett a terv mellett, mert ezáltal a veteránok és a veteránok barátainak a százezeit nyerik meg olvasóik.

A VÁLASZTÁSI
KÜZDELMEK ÚJABB

változtatást hozta el a mult hét a számunkra. Californiában Garner, a ház speakerje győzött a konvenció előválasztásokon és így ő is száznál több delegátus birtokában megy a demokráta konvencióra.

Nem valószínű, hogy a demokráta speaker jelölt lesz, mert a Hooverval és a nagytőkével való trafikálása a jelölését elintézte, de a californiai választás esetleg a Roosevelttel lehetőségeit elvágta.

New York kormányzója esetleg többséggel megy a demokráta konvencióra, de a demokrátnál a többség a jelöléshez nem elég, ott a delegátusok kétharmadának a szavazata szükséges hozzá, hogy valaki elnökjelölt legyen a pártjának.

Ebben a pillanatban az a helyzet, hogy sem Smith, sem Garner jelöltek nem lehetnek, de valószínű, hogy a Roosevelttel jelölését meg tudják gátolni, ha csak Roosevelttel nem fogja Smithet valamiképpen megnyerni.

Általában most úgy néz ki a helyzet, hogy komoly jelöltje nincsen az ellenzéknek és republikánus berkekben ennek borzasztóan örülnek. Azt hiszik, hogy a történelem meg fogja önmagát ismételni, mert a demokráta már többször kimaradt a kezeikből a győzelmet, mikor az biztosnak látszott a számukra.

AZ ORSZÁG
ÜZLETI ÉLETÉBEN

semmi lényeges változás nem volt a mult héten. A bérvágaszt dacára a nehéz ipar az acél árat leszállítani nem hajlandó és így

váratlan oldalról rendeléseket nem kapnak.

Valószínű, hogy az árak leszállítása sem hozna újabb rendeléseket, mert hiszen minden pang az országban.

Az autó ipar remélt fellendülése egyre kevés és jelentősebb rendeléseket onnan sem kap az acélipar.

Most már nem is merik a fellendülést az ősz elejénél előbbre bejósolni, bár a bérvágaszt és a gazdagok adójának a csökkentése egy kis "boomot" hozott a tőzsdére.

A vasutak is állandóan rossz helyzetben vannak és a mult héten már rácafoltak Hoovernak egy két hónappal ezelőtt tett jóslatára.

Akkor szeretett elnökünk azt jósolta, hogy ebben az évben a vasutak legfeljebb ha három-négyszáz milliót fognak kérni a kétmilliárdos Emergency Finance Corporationtól és én azonnal leszögeztem, hogy ez az elnöki kijelentés nem felel meg a valóságnak.

Ma már az események nekem adtak igazságot, mert idáig négy száz millió dollár kölcsönre érkezett kérvény az Emergency Finance Corporationhoz, pedig még hátra van az év kétharmad része.

AZ ORSZÁG
BANKJAI KÖZÜL IS

nagyon sok kért pénzt a két-milliárdos alaptól és el kell ismerni, hogy a kölcsönt elég könnyű kezekkel osztogatják.

A bezárt bankok egy része is

(Folytatás az 5-ik oldalon)

BUDAPESTIG
ÉS VISSZAHARMADIK 134.
OSZTÁLYON

Kitűnő elhelyezés és
ellátás... Indulás New
Yorkból hetenként.
Közvetlen és gyors
vasuti összeköttetés
Hamburgból Magyar-
országba

Felvilágosításért, forduljon
bármely helyi újsághoz
vagy

HAMBURG-AMERICAN
LINE

839 Union Trust Bldg.
Cleveland, Ohio

NE VÁSÁROLJON FARMOT

mindaddig, anig nem nézte meg az Észak-Nyugat legdu-
sabbban termő földjeit, ahol a farmerek ezrei megelégedett
és gondtalan életet élnek.

LANDA, NORTH DAKOTA

területén ismeretlen a depressió. Nincsenek családok, gond-
terhes ábrázatu emberek. A farmok évről-évre bőven ont-
ják a termést. Az éghajlat egészséges, az ivóvíz kitűnő, az
országutak kifogástalanok. Iskolák és templomok a farmok-
tól könnyen elérhető távolságra vannak.

SOHA JOBB ALKALOM

nem kínálkozott teljesen felszerelt, dusan termő farmok
vásárlására, mint most, mert az árak a jelenleginél olcsób-
bak már sohasem lesznek. Egy kevés lefizetéssel és sok
esztendeig tartó részletfizetéssel békés és gondtalan életet
teremthet magának és családjának North Dakotában. Irjon
Irjon ingyenes felvilágosító könyvecskéért az alábbi címre:

BACK TO THE LAND ASSOCIATION

2657 GRAND AVENUE

CLEVELAND, OHIO

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról)

kap pénzt a kormánytól és az aránylag kis összeg, amit ilyen intézetekhez adnak, tényleg eljut a nép kezébe.

De a nagy bankok száz millió kölcsöneinek semmi hasznát nem veszi a lakosság, mert a bankok egyáltalán nem akarnak kölcsönt adni.

A bankárok és az iparfejedelmek a fejüket teljesen elvesztették, ostobán és tehetetlenül tapogatóznak, hogy miképpen tudnának a depressióból kimenni, de nem képesek helyes tervet adni az országnak.

A depressió kivételes hosszúságát okozza, hogy a bankárok és a tőkés nem az általános nyomort, hanem a maguk bőrét, a maguk vagyonát, a maguk kiváltságait igyekeznek menteni, az pedig majdnem lehetetlen.

Ha első sorban nem fogják megmenteni azokat, akik nem dolgoznak és azokat, akik heti egy-két napot potom pénzért dolgoznak, akkor a nagy vagyontokat előbb-utóbb felemészti a munkátlanság.

AZ ORSZÁG TÁRSADALMI ESEMÉNYEI

közt első helyet foglalták el a hawaii események, amelyeknél nagyobb ocsmányság kevés tör-

tént még ebben az országban.

Négy fehér amerikai a legközönségesebb emberrablást és gyilkosságot követte el, amit nem is tudtak, nem is próbáltak tagadni és ezért az esküdtszék emberölésben találta őket bűnösnek.

Mint ahogy azonban a megölt áldozat színes volt és minthogy a gyilkosok közül egyik egy nagyon gazdag és nagyon előkelő urnó, a másik egy szintén gazdag nagy tiszt volt, a fehér lakosság nem tudott az ítéletben megnyugodni.

Odáig mentek az aljasságban, hogy az esküdtek kenyerére törtek és ahol azok alkalmazva vannak, ott a Hawaiban lakó fehérek többé nem akarnak vásárolni.

Tetézte ezt a társadalmi mocskosságot az a tény, hogy a szigetország kormányzója az elítélt gyilkosokat elzártni sem engedte, hanem azonnal kegyelmet adott mindnyájuknak.

A szigetország szerencsétlen színes lakosságának látnia kell, hogy kétféle igazság van ebben az országban, az egyik a gazdag és fehér emberek, a másik a leigázott színesek számára.

ÉRTHETETLEN, HOGY MIÉRT KOMÉDIÁZTAK

rendes tárgyalást és esküdtszékét, hogy mért tartották be a formákat egész addig, amíg az

esküdtek a nyilvánvaló bűnösséget ki nem mondták.

És ha már idáig a komédiát játszották, miért nem várták be, amíg a kormányzó kiadta a kegyelmet, miért kell minden törvényes rendet felrugni a társadalmi bojkottal.

Az a legérdekesebb különben, hogy a kormányzó kegyelmével megelégedve nincsenek, mert most polgárijogaik teljes visszaállítását — teljes pardont — kívánják.

Mooney és elítélt társa tizenhat éve rothadnak a börtönben és a számukra nincs kegyelem ennél a megvadult társadalomnál, de a milliomos gyilkosok, a tetten ért, váres kezű gyilkosok az elítélés pillanatában megkapják a kormányzótól a kegyelmet.

TERMÉSZETESEN NEM HISZI EL

senki sem, hogy a meggyilkolt áldozat halála előtt bevallotta volna, miszerint a nagy tiszt feleségét megbecstelenítette, amivel meentegették ezt az egész világraszóló ocsmányságot és amivel meentegették a tiszt ur "pillanatnyi örültségét", amiben a gyilkosságot elkövette.

Mindenki meg van róla győződve Honolulu-ban, hogy a tiszt által kivezényelt és engedelmességre kényszerült matrózok ölték meg az áldozatot, de a tiszt urnak nem volt szeme hozzá, hogy felesége megbecstelenítését másokkal toroltassa meg és így a gyilkosságot — pillanatnyi elmeavarral védekezve — elvállalta.

Különben Honolulu-ban erősen kételkednek abban is, hogy őnagyságát az üldözőbe vett hawaii gyerekek megtámadták és megbecstelenítették és azt suttogják, hogy egy szó sem igaz az egész rémregényből.

Hogy a nagy tiszt és a felesége összeveszték, hogy valami fehér gentlemannel gyanúsította a hadnagy ur a feleségét és csak utólag fogták az egész históriát az öt színes fiatal emberre, akiket az esküdtek annak idején nem is tudtak, nem is akartak elítélni.

AZ EGYIK VÁDLOTTAT MEGÖLTÉK

az előkelő gyilkosok, akiknek a hajuk szála sem görbült meg, a másik négy vádlottnak az ügyét nem akarják újra tárgyalni, mert az állítólag megtámadott ifjú hölgy nem hajlandó — tanuskodni.

A másik társadalmi szenzációval Washington szolgált, ahol egy előkelő és nagyon gazdag urinó, két nagy napilap tulajdonosa százezer dollárt adott egy Means nevű kalandornak, aki a Lindbergh fiát vissza igézte ezért a pénzért szerzeni.

Means ur a gyermeket vissza nem szerezte, de a pénzt megtartotta, amiért most van a börtönben. Az érdekes az a dologban, hogy Mr. Means Hardingnak, Daughertynek és a Harding kabinet több fényes oszlopának volt a barátja, bár akkor is nagyon jól tudták róla, hogy közönséges szélhámos.

Means egyébként könyvet írt, amelyben azzal vádolta meg Mrs. Hardingot, hogy a férjét, az olajbetrány kitérőse előtt és azt megelőzendő, megmérgezte.

A harmadik társadalmi esemény ezen a héten játszódott le, mikor New Mexicóban kiszabadult Harding volt belügyminiszter. Mr. Fall a börtönből. Fallt tudvalevőleg azért zárták el, mert százezer dollárral megvesztették, mikor miniszter volt és ennek a fejében kétezer millió dollár ára olajat hagyott ellopni az országtól. Bár az ország az olajat később visszakapta, Fall büntársai közül senki nem ment a börtönbe, mert valamennyien százezer dollárral rendelkeznek, már pedig olyan vagyonos urakat nálunk elcsukni nem szoktak.

EURÓPÁBAN NEM OKOZOTT NAGY

megrázkodást, hogy a francia köztársaság elnökét meggyilkolták, mert a francia elnöknek alig van valami hatalma és beleszólása az ország ügyeibe.

A gyilkos megállapíthatóan egy örült cárista orosz menekült, de a polgári sajtó szeretőn a gyilkossággal a kommunistákat vádolni.

A francia választásokra sem volt a gyilkosság hatásos és a vasárnapi eredmények értelmében Franciaországban a radikális pártok — a mérsékelt elemek — veszik át a kormányzást.

Talán ezeknek a mérsékelt hirdető elemeknek sikerülni fog a jövő hónapban Németországgal egy józan megegyezést csinálni és legalább a hadisarcok ügyében észszerű megállapodásra jutni.

A német kancellár ismét bejelentette, hogy Németország többé nem fizethet hadisarcot, valószínű azonban, hogy egy erősen lemérsékelt összeget ezentúl is fognak fizetni. Mostanában körülbelül száz millió dollárt elletnek, ami jóval kevesebb az eddigi hatszáz millió dollárnál. Valószínű azonban, hogy ennek az erősen lezártított összegnek a fizetését is — moratoriummal kezdik.

NÉMETORSZÁGBAN EGYENLŐRE NEM

veszik át a hitleristák, a nemzetiségi túlzók az uralmat és van rá eshetőség, hogy arra nem is fog a sor kerülni.

Németországban békés megegyezést keresnek a győztes államokkal, erre pedig a hitleristák nem képesek és nem alkalmasak.

Az ország figyelmét különben inkább a gazdasági, mint a politikai kérdések tartják lefoglalva és már most intézkedésekre készülnek, hogy a jövő télen a nyomorral meg tudjanak küzdeni.

A jövő hónapra tervezett nagy nemzetközi konferencia is csak annyiban érdekli a lakosságot, amennyiben egy félig-meddig állandó hadisarc-egység talán némi nyugalmat és biztonságot jelentene a gazdasági életben.

GYÜLÉSRE KÉSZÜL A KIS ÁNTÁNT,

amelyen állítólag Lengyelország is képviselve lesz és amelyen mindent el fognak követni, hogy a lengyelek ésatlakozását megnyerjék.

A kis ántánt politikai ereje azonban a gazdaságilag beteg országokat meggyógyítani nem tudja és mindaddig céltalanul nyilvánéznak, amíg békét nem tudnak a legyőzött ellenfelekkel csinálni.

Magyarország a dunai szövetség, Bulgária a Balkán szövetség utját állja mindaddig, amíg ezek az államok félig-meddig tisztességes elbánásban nem fognak részesülni.

AUSTRIÁBAN A KORMÁNYT MEGBUKTATTÁK

a pénzügyi nehézségek és ma-holnap sem ott, sem Magyarországon senki nem mer majd a kormányzásra válnakozni. Ugy Austria, mint Magyarország a leghetetlenebb pénzügyi helyzetben vannak és ha a hatalmak nem találnak valamilyen megoldást egy egészségesebb gazdasági életre, akkor Európa anarchiája a Duna mellett fog kigulni.

A két megnyomorított állam pénze lassan az értékét ismét elveszti és bár például a magyar pénz hivatalosan aranyvalután van, a magánforgalomban már negyven százalékkal esett az értéke.

NEM SOKKAL JOBB HELYZETBEN

vannak a győztes utódállamok sem, amelyek a katonai és ad-

minisztrációs terhek alatt fognak lerokadni.

Idáig a kis ántánt kormányai nem akadtak meg, mert az utolsó pillanatban mindig kaptak pénzt a hatalmas francia patrónustól, Franciaország azonban kezdi már belátni, hogy egészséges gazdasági élet nélkül feneketlen lyukba tömi a pénzt ezekben az államokban.

Lehetséges, hogy a mérsékelt pártok leendő új kormányja megtalálja a dunai federációhoz vezető utat és békét tud teremteni a dunai államok közt, amely nélkül ott minden életnek, minden államban el kell sorvadni.

A SOVJET KORMÁNYA ÉRDEKES

ujtást hozott be a múlt héten, mikor megengedték, hogy a kollektív farmok a buzatermés egy kis részét szabad kézből eladják. Nem azt jelenti ez az intézkedés, — amint a kapitalisták lapok hazudták — hogy a magánkereskedelem ismét visszajön az országban, hanem azt, hogy most a békés eszközökkel csinálnak a kollektív farmok számára propagandát.

Oroszországban egyébként a múlt héten indították meg a világot legnagyobb villanytelepét, amely vízi erő kihasználására van építve és amely hétszázhatvan ezer lóerő fejlesztésére van felszerelve.

DÉLAMERIKÁBAN MAJDNEM NYUGALOM

volt a múlt héten. Peruban a "navy" fellázadt, de a lázadást egy-kettőre leverték.

Bolivia és Paraguay a Chako terület vitás ügyét most döntő bíróságra akarják bízni és így talán a háborút el fogják kerülni. Braziliában a kormány erősen készül a választásokra és úgy lát szik, hogy addig nagyobb mérvű kirobbanások nem lesznek.

Paraguay választásaitól az elmentek távol marad, mert a kormányt és a kormány minden intézkedését bojkottálják.

A TÁVOL KELETEN MEGKÖTÖTTÉK

a fegyverszünetet Kína és Japán közt, de ezzel csak a Shanghai ügy van elintézve. Az elintézés módja olyan, hogy mindkét hatalom kénytelen volt lemondásokra és ma nem tudja megérteni senki, hogy Japán bármint is nyert, mikor a kínaiak ezreit meggyilkolta és mikor Kínának ötszáz millió dollár ára anyagi kárt okozott.

Nincs természetesen elintézve Manchuria kérdése, amely viszont évekig nem is lesz elintézve. Manchuriát — a "függetlenítés" komédiájával — Japán teljesen a birtokába vette és csak hosszú idő múlva fog elválni, hogy meg tudja-e emészteni a hódítást.

INDIÁBAN ÁLLÍTÓLAG REND

van, legalább ezt jelenti a hatalmas birodalom angol alkirálya. A rendet úgy tartják fenn, hogy hetven ezer forradalmár van a börtönökben és a gonosztevőket kénytelenek kibocsájtani, hogy a forradalmárokat elcsukhassák.

Az indiai zavargásokról egyéb ként kevés hír szivárog a külföldre, mert a megszálló angol hatalom a legszigorubb cenzurát gyakorolja.

MAGYARORSZÁGON A PARLAMENTI

botrányok után itélve kezd a közhangulat ingerült lenni, mert az ország polgársága unja a nyomorúságot és azt soká már nem bírja.

Érthetetlen különben, hogy a magyar közvélemény meglepődve látszik lenni a Bethlen kormány bűnös pazarlásán, mikor tudták, hogy diktatúrával kor-

mányoztak. Minden értelmes ember tudja, hogy a diktátorok csak pazarlással, vesztegetéssel képesek megtartani a kezükben a hatalmat.

AZ AMERIKAI MAGYAR ÉLET

mostanában elég mozgalmas. Amerika magyarjai örömteljes reményeket fűznek a bridgeporti Szövetség konvenciójához, ahol el fog dűlni, hogy képesek lesznek-e hát a két nagy egylet egyesítését befejezni.

Fontos gyűlése lesz hirt a Református Egyesület vezértünetének a napokban, amelynek az egyik legfontosabb tárgya állítólag egy nyomda felszerelése vagy vásárlása.

A nyomda tervét már közölték régebben a nyilvánossággal és legfeljebb annyit lenne a megletés, hogy azt elég gyorsan és a jelenlegi viszonyok közt csinálnak.

A nyomda felállítását valószínűleg az teszi időszerűvé és szűk ségessé, hogy a többi magyar lapokkal együtt a református újságok is nagy küzdelmek közt léteznek, és talán így a lapok fenn állása biztosabb lesz.

Nem lehetetlen az sem — bizonyos tagok elgondolása szerint — hogy a két egyházi lap helyett egyet csinálnak és ezzel megteszik az első lépést abban az irányban, amely esetleg a független és a missiók egyházak között a végleges békét meghozza. A vezértünet gyűlésének a tárgya és a hozzá fűzött megjegyzések nem hivatalos értesületek nyomán jutottak e sorok írójához és így mindezeket csak fenntartással tudom közölni.

A magyar sajtó viharzó berkeiben sajnálatos eseményt képez, hogy Roboz Hugót bail alá helyezték a Népszava igazgatójának a kivászára. Az a szerencsétlen körülmény, hogy a Roboz ügyvédjét — más okból — közben elítélték, még nem jelent mraasztaló ítéletet Robozsal szemben. Sajnálatos, hogy ezt a civakodást a keleti Sajtó Szövetség nem tudja a maga kebelében elintézni, mert felesleges a sajtón belüli civakodást a bíróság elé cipelni.

A magyar lapok megelégedésével regisztrálták, hogy Partos

TRINER FÉLE KESERŰ BOR

székrekedés, étvágytalanság, fej fájás és álmatlanság ellen. Minden drug storeban kapható.

Miklóst elítélték, mert részvényt hamis mérlegek alapján varrta a bevándoroltak nyakába. A nyugati Sajtó Szövetség május 29-én és 30-án gyűlést tart, részben azért, hogy a sajnálatos Újljak ügygel foglalkozzék, részben, hogy a tervezett Kemény-nap megtartására a társadalom tényezőit megkerje.

INDIANA ILLINOIST VÁRJA

Indianában nincs szerződés és jelenleg nem is folytatják a szerződés érdekében a tárgyalást. Ugy látszik, hogy Indiana bányabároi Illinoist várják és azt remélik, hogy ha Illinoisban sikerül bérvárat erőszakolni a bányászokra, akkor ezt Indianában is megteszik majd.

Egy néhány bánya üzembem van az államban, de jelentéktelen mennyiségű szénat dobnak csak a piacra.

AZ ÉHBÉREK PÉNZÜGYI EREDMÉNYE

A Consolidation Coal Company üzleti évét március 31-én zárja és mostanában közölték, hogy mivel zárták a múlt évet. Összesen két millió kilencszáznyolcvanhat dollárt veszítették a múlt évben, dacára annak, hogy a bányászok a legnagyobb munkabérekért fizették.

Mindezek a veszteségek nem értetik meg azonban a megvadult bányaúrrakkal, hogy hiába vágják a szén árát és a bányamunkások munkabéret, mert közben ők is tönkre mennek és a bányászok is rongyosra nyomorogják magukat.

A Consolidation igazgatósága azzal biztatta a részvényeseket, hogy javulásra nncis ebben az évben kilátás.

Valószínű, hogy ebben a feltevésben a bányatársaság nem fog csatlakozni.

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA
EGY ÉVRE \$2.00
FÉL ÉVRE \$1.00

ÖTVEN DOLLÁR LEFIZETÉSSEL

EGY ELSŐRENDŰ FARMOT VÁSÁROLHAT
 Norfolk County, Virginia állam Magyar Negyedében
A HÁTRALÉKOS ÖSSZEGET NEM KELL KÉSZPÉNZSEL FIZETNI. ELFOGADJUK A TERMÉS EGY RÉSZÉT A FARM ÁRÁBA.

Mindazok, akik 1932 június hó elseje előtt érdeklődnek nálam farm vételről, abban a rendkívüli kedvezményben részesülnek, hogy csak 50 dollár lefizetéssel egy 20 akers kitűnő talaju farmot kapnak, melynek teljes vételára \$600.00

EGY NAGY MAGYAR KOLONIA
 van kialakulóban ezen a vidéken. Eddig 12 magyar család telepedett le nálunk és egyelőre újabb 40 farmot bocsájtunk a magyar farmerek rendelkezésére a fentebb leirt kedvező fizetési feltételek mellett.

NAGY ÉS KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ
 termékek jellemzik Virginia állam ezen legdusabbban termő farmjait, ahol a paraj, borsó, bab, káposzta, krumpli, saláta, hagyma, dinnye, földi eper, alma, barack, szilva, kukorica, zab, alfalfa és egyéb gyümölcsök és zöldségek bőven megteremnek.

NORFOLK FORGALMAS MARKETJEIN
 minden időben jó pénzért értékesítheti a terméket és a befolyó összegekből kényelmes és nyugodt életet biztosíthat saját magának és a családjának.

KITŰNŐ UTAK ÉS JÓ ISKOLÁK
 vannak a farmok közvetlen közelében. A gyermekeket autobusson viszik az iskolába és vissza. Kitűnő ivóvíz, egészséges éghajlat és szívélyes szomszédok teszik az életet kellemessé, ha a mi vidékünkön akar letelepedni.

HA ÉRDEKLI A BIZTOS MEGELHETÉS
 módja, írjon az alanti címre még ma és haladéknélkül teljesen kimerítő választ fog kapni minden kérdésére.

WALTER E. PRICE

HUNGARIAN COLONY FARMS
 KERREY LAND CO.

350 Arcade Bldg. Norfolk, Va

A VESE

a test szűrő és tisztító telepe, tehát a test legfontosabb része, ha az nincs rendben, nem lehet egészséges, ha rendben tartja UROSOL-al, nem igen lehet beteg. — A vesebaj jelenségei: Gyenge látóképesség, ingerlékenység, rövid lélegzés, változó étvágy, álmatlanság, idegesség, kevés és forró vizezés, éles fájás az ágyékban vagy derékban, duzzadt alsó szemek, gyakori főfájás, dagadt láb s heves szívdobogás. Mindezen bajok onnan származnak, hogy a testben, a vérben s a csontok között sok hűgysav rakódik le s az nem tud eltávozni a testből, innen támad minden fájdalom a csontok között s a kösvényes, csuzos fájdalom. Az

kizavarja mind a rossz savakat a testből, kitisztítja a szervezetet, miáltal új erőt ad a szenvedőnek. Elgyengült férfiaknak új férfierőt ad, nőknek, akik rendetlen havi tisztulásban szenvednek, megbecsülhetetlen.

1 doboz 1 dollár. 6 doboz 5 dollár.

Régi és súlyos eseteknél 6 doboz egy teljes kúra.

GREINER

Szenháromság Fogyógyszertára

8902 Buckeye Road Cleveland, Ohio
 RENDELÉSNEK VÁGJA KI EZT A SZELVÉNYT:

Szenháromság Fogyógyszertár
 8902 Buckeye Rd.
 Cleveland, Ohio

Mellékelek dollárt, melynek ellenében kérem, szíveskedjenek részemre doboz Urosolt küldeni.

Név

Box

Állam

Helység

Közös nagy magyar kincs lesz a Verhovay-Szövetség egyesülése

Az összvagyon négy és fél millió dollár. — 31 ezer amerikai magyar egy hatalmas testületben. — Egyforma jogok, egyforma képviselő a tagok számára.

Az Amerikai Magyar Segélyező Szövetség és a Verhovay Segély Egyesülete oly hatalmas intézményt nyújt az amerikai magyarságnak, amilyen még nem volt Magyarországról ideszakadt véreink történetében.

Az egyesülésre vonatkozólag a kétegyet megbizottai előzetes megállapodást kötöttek és azért, mert az elfogadott terv igazságos mindkét testület tagjaira nézve, az nemcsak a meg is valószínű. Az egyesülésnek előnyeit a jövőbe látó szemmel nagyon könnyű megállapítani.

Ezek az előnyök a következők:

Hatalmas, közel öt millió dolláros vagyon annak fedezetéül, hogy azok, akik tagjai ennek a hatalmas testületnek, teljesen biztosak lehetnek abban, hogy biztosításuk nemcsak ígéret, hanem tény és valóság.

Közel másfél millió dolláros felelősség, amely megvédi a tagság biztosítását csaknem minden válságban.

Normális időkben az évek folytán egyre növekvő osztalék, a felesleg jövedelméből, ami pénztakarítást jelent az összes tagoknak.

Egyesített ügykezelés, amely legalább hat ezer dollár megtakarítást jelent évente a központi ügykezelési alapon és legalább megannyit a fiókok és osztályok egyesítése alkalmából mutatkozó nagytakarítások.

Hatalmas helyi fiókok, amelyek keretében az amerikai magyarság fokozottabb társadalmi, ifjúsági és nevelési munkát fejleszthet ki.

A hatalmas egyesített intézményben az amerikai magyar fiatalok megtalálják majd mindazt, amit neki amerikai biztosító intézetek nyújtanak és majd, amikor az öregek kidülnék, lesz hatalmas fiatal itt született nemzedék, amely büszkén vezeti tovább a bevándorolt magyarok alapította erős és szilárd testületet.

A fiatalok szervezése még

sokkal erősebbé teszi majd az egyesített együletet.

A kisebb helyi együletek, amelyek látva szemük előtt a pusztulást, eddig haboztak, most, amikor az amerikai magyarságnak lesz egy ily hatalmas testülete, tömegesen fognak csatlakozni. Egy táborba kerül az amerikai magyarság.

A Szövetség és a Verhovay egyesülése minden tekintetben új korszakot és egy boldogabb jövőt jelent.

A megállapodás szerint az új egyesített testület a Verhovay alapszabályai szerint fog működni a legközelebbi konvencióig, a mikor aztán az egyesített egyület tagjai által választott fiók képviselői az átszervezett kerületek útján választott delegátusok alkotnak majd konvenciót, ahol, ha kell, a viszonyoknak megfelelő módosítások lesznek eszközölhetők.

De a megállapodás ebben a tekintetben is teljesen igazságos kívánt lenni.

A két testület megbizottai tehát abban állapodtak meg, hogy miután az új testületben a Verhovay rendszer marad meg, az egyesülő Szövetségi tagok is megfelelő képviselőket kapjanak a vezetőségben.

Ezért a Szövetség konvenciójának, ha a határozatával végleg megpecsételi az egyesülést, jogában lesz egy a Verhovay konvenció által engedélyezett, de eddig be nem töltött tisztviselői állást választás útján betölteni. Ennek a tisztviselőnek hatásköre lesz a megnagyobbodott ifjúsági osztályt, amelynek több, mint hater tagja lesz, kezelni és azt olyan nagyra fejleszteni, mint a felnőttek osztálya. A szervezés ennek a tisztviselőnek kezében lesz.

A Verhovay ügyeit igazgatóság vezeti. Ebbe az igazgatóságba, amely Verhovay részről megmarad a következő konvencióig, a Szövetség konvenciója választ még két tagot és az így kilenc tagra kibővült igazgatóság lesz az egyesített egyület élén.

Mindenhol, kivéve azokat a helyeket, ahol különös körülmények azt úgy kívánják, a Verhovay fiókok és Szövetségi osztályok egyesülnek. A közös tagság már jövőre saját köréből választ megfelelő tisztviselőket az egyesült egyület fiókjainak vezetésére.

Az egyesített egyület igazgatóságának joga lesz a kerületek módosítása az új konvencióra.

A székhely kérdésében az a megállapodás, hogy az nagyobb bonyodalmak elkerülése végett egyelőre Pittsburghban marad, a Verhovay charter alapján.

Az egyesített egyület nevét a megállapodás "Pannonia Life Association", angol és "Pannonia Segélyező Szövetség" magyar nevet ajánlja. Ha azonban ennek keresztülvitele törvényes nehézségekbe ütközne, úgy ez az ügy is a legközelebbi konvencióra marad.

Három cikk keretében röviden és világosan megmagyaráztuk a két hatalmas magyar testület egyesülési tervét. Ezt megértheti nemcsak a két egyület minden tagja, de az egész amerikai magyarság.

Ez a legfontosabb magyar ügy nem titok, hanem nyíltan fekszik az amerikai magyarság asztalán. Ennek végleges keresztülvitele most már nemcsak az együletek, hanem az összmagyarság ügye.

A jövő héten összeül Bridgeporton a Szövetség konvenciója. Több mint valószínű, hogy tagságuk és az egész amerikai magyarság érdekelt tartva szem előtt, ez a konvenció nem kétharmad többséggel, hanem egyhangú határozattal járul hozzá a tervhez.

Amint ez megtörtént, a terv kivitele roham lépésben közeledik a megvalósuláshoz és még az év vége előtt az amerikai magyarság történelmének legszebb lapján két jó öreg, becsületes munkát teljesített magyar testület helyett egy hatalmas új intézmény neve fog tündökölni.

HA FEJ, ÉN NYEREK --- HA IRÁS, TE VESZTESZ

Mit jelent a dollár devalvációja?

Azt kérdezte tőlem egy előfizetőm a héten, hogy voltaképpen mit szavaztak meg a congressus alsóházában, mikor a dollár értékének a csökkenését megszavazták?

Mert az előfizető csak azt olvasta az angol napilapokból, hogy a congressus utasításokat adott a Federal Reserve Banknak, hogy szabja meg alacsonyabbra a dollár értékét.

Meglehetősen nehéz és hosszadalmas erre a kérdésre érthetően válaszolni, de megpróbálom.

Azt tudjuk mindnyáján, hogy mióta depresszió van, nagyon felment a dollár értéke.

Ma a dollár több órai munkát, több élelmet, több ruhát vásárol, mint ezelőtt három-négy évvel. Az árak leestek, ami más szavakkal azt jelenti, hogy a dollár többért, vagyis annak felment az értéke.

Aranyban ma is annyit ér a dollár, mint ezelőtt három évvel, de tökéletesen mindegy, hogy aranyvalutája van-e egy országban a pénznek, vagy sem, a pénz értéke hullámlásnak van ki téve.

A dollár értékét természetes események emelték.

Természetes események okozták az árseséseket, amelyek következtében a dollár értékének fel kellett emelkedni.

Most aztán mesterségesen akarják a dollár értékét megint leszállítani, mert azt remélik, hogy akkor az üzlet újra megindul.

Valami van ebben a reményességben és az ország közönsége azt érezni fogja két hónapon belül. Több pénzt ad ki — a Glass törvény értelmében — a Federal Reserve Bank és azt olcsóbban fogja kölcsönözni.

Ez hozzájárul majd, hogy a vállalkozási kedv megmozduljon és bizonyos aktivitást fogunk tapasztalni.

Mert hiszen, bár a congressus csak most utasította nyíltan a Federal Reserve Bankot, hogy a pénzt felhigítsa, burkoltan megengedték azt már a Glass javaslatban.

Ha a pénz olcsóbb lenne, külföldi pénzért könnyebben tudnák azt vásárolni és így külföldi pénzen olcsóbban lehetne itt mindent beszerezni. Amíg tehát ma nem akarnak nálunk idegen államok vevői vásárolni, mert a dollárt drágálják (és itt dollárokkal kell fizetni), addig talán hajlandók lennének itt több rendeltést leadni, ha a dollárt olcsóbban tudnák (a saját pénzükért) beszerezni.

Ha az olcsóbb, illetve kevesebbet érő dollároknak csak az lenne a következményük, hogy a

külföldtől több rendelést kapnánk, akkor az ellen senki nem tiltakoznék.

De a pénz értékemelésének vagy értékzuhanásának belföldön olyan következményei vannak, amelyeket hirtelen kiszámítani lehetetlen.

Ha a pénz értékét leszállítanák, akkor nyernének vele az ugynevezett kispolgárok, akik el vannak adósodva. És vesztené vele — sokat vesztené — a nagytőke.

De a legtöbbet vesztené vele a munkásember.

A nagytőke egy-kettőre behozná az első pillanat veszteségeit, de a munkás éhen veszne, ha a dollár hirtelen olcsóbb lenne.

Voltaképpen tehát a végeredményben a pénz értékének a leszállítását a kispolgár javára nem a nagytőke, hanem a földhöz ragadt munkásember fizetné meg.

A pénz értékemeléséé tönkretette a kispolgárt.

Azt a kispolgárt, akinek van ugyan egy farmja vagy egy háza, de akinek a vagyonán adósság volt.

Mert amikor a vagyonukon levő adósságot csinálták, akkor kevesebbet érő pénzt kaptak kölcsön a nagytőkétől, mint amennyit fizetni kell a tartozásért.

Aki munkás tiz dollárt keresett és ezer dollárt kért kölcsön a házára, az akkor száz munkahajlandóknak lennének itt több rendeltést leadni, ha a dollárt olcsóbban tudnák (a saját pénzükért) beszerezni.

Ha az olcsóbb, illetve kevesebbet érő dollároknak csak az lenne a következményük, hogy a

ANYÁK!

Eagle Brand szilárd csontokat és egészséges testeket épít

Végtelenül fontos olyan csecsemő tápláléknak a kiválasztása, amely könnyen emészthető és amely a bébiének megadja a természetes növekedéséhez szükséges elemeket. Az Eagle Brandet az anyák hetvenöt év óta használják.

Elsőrendű minősége és egyformasága miatt orvosok fogadták el és ajánlják. Határozottan mondható, hogy több csecsemőt neveltek fel sikeresen Borden's Eagle Branden, mint az összes többi csecsemő tápszereken együttvéve.

INGYEN

Egy csodás bébi könyv!

Ha a bébi nem úgy fejlődik, ahogy kellene, ajánljuk úgy önnek, mint orvosának, hogy gondoljon az Eagle Brandre. Írjon az ingyen könyveskéért. A "Baby Welfare" új kiadás — csodás segítő arra vonatkozólag, hogyan kell a bébit gondozni és táplálni.

Eagle Brand
CONDENSED Milk

THE BURDEN COMPANY, Dept. FL-4
350 Madison Ave., New York, N. Y.
Kérem küldjék meg nekem ingyen az új "Baby Welfare" könyvet.
Név: _____
Cím: _____
Város: _____ Állam: _____

nyolc darab marha árát kapta meg a bankártól, de ma legalább huszonnyolc marha az adóssága. Közben aztán amije volt, annak lesüllyedt a drága dollárral szemben az értéke és ez a kispolgári osztály ma többel tartozik, mint amennyi a vagyonának az értéke.

Akinek három éve ötezer dollár volt az adóssága a tízezer dollárral tartozik, amit ma nagyon sokkal nehezebb neki megkeresni, de a háza sem ér többet talán az ötezer dollárnál.

A kereskedő is tönkre jutott a dollár értékének az emelkedésével, mert ha volt az üzletben ötezer dollár ára drágán (olcsóbb dollárokért) vett portékája, azt ma olcsón kénytelen eladni.

A munkást csalták meg talán a legkevésbé, részben azért, mert őt egyszerűen fejbe vágták, mikor letették a munkából, részben azért, mert a munkabér ára esett ugyan, de a megélhetési költségei is súlyedtek.

Ha már most a dollárt felhigítják, ha azt mesterségesen megint értéktelenebbé teszik, akkor annak az első pillanatban a nagytőkés és a munkás adja meg az árát a kispolgárság javára. De a munkáson be fogja vasalni a veszteségeit a nagytőke.

Az első pillanatban azért veszít a tőke, mert ha kiadott kölcsön ezer értéktelen dollárt kamatra, ma sokkal értékesebb dollárt kap vissza, mint amilyent kiadott a kölcsönbe.

Három éve fele annyit ért a pénz, fele annyit lehetett érte vásárolni, mint ma és ha akkor hat százalék kamatra adta a pénzt, ma a hat százalék annyit vásárol, mint akkor tizenkettőt.

A nagytőkés tehát nemcsak értékesebb kamatot (felemelt kamatot) kap a pénzére, hanem a tőkét is értékesebb pénzben kapja vissza az adósságot.

Hiába sirnak a tőkésék, hiába panaszkodik Schwab Károly, hogy tönkre mentek a milliárdosok, hazugság a panaszkodás és hazugság az állításuk.

A nagytőkésék tele vannak adómentes kormánykölcson és államkölcson papirokkal, amelyekért négy százalékra olcsó és értéktelenebb pénzt adtak ezelőtt öt-hat esztendővel. Ma azokért értékesebb kamatot és értékesebb pénzt kapnak. És ilyen papírok billi ószámba vannak a gazdag embereknek. Körülbelül negyvenezer millió dollár ilyen adómentes kölcsönkötvény van a birtokukban.

Az ő érdekük tehát az, hogy a dollár értéke magas maradjon, ezért nem fogják a congressus elfogadott javaslatát a szenátusban elfogadni és ezért fogja azt

Hoover megvétőzni, ha esetleg a szenátusban is megszavaznák.

Ha azonban a kispolgárság nyomása olyan nagy lenne a congressus mindkét házában, hogy ilyen törvényt kénytelenek lennének elfogadni, a nagytőke akkor is a talpára esik.

Veszteni fog az első pillanatban, de ezt a veszteséget csakhamar bevasalja a munkáson. Mert az a napszám, akinek a dollár magas értéke miatt alaposan levágták a napszámját, nem kapna azonnal bérjavítást.

Azt venné észre, hogy mindennek az ára emelkedik, hogy a dollárja egyik napról a másikra kevesebbet tud vásárolni, de neki csakugy három dollárokat fizetnének naponta.

Mert ahogy a dollár értéke emelkedett, az értékelkedéssel versenyezve szállították le a napszámját.

Nem tennék meg azonban ennek az ellenkezőjét, ha a dollár értéke leesne.

Ha a kormány úgy intézkedne, amint azt Anglia kormánya tette, hogy a pénz értékét leszállítja, melyik bányabárok, vagy melyik acélmágnás emelné fel azonnal a munkás fizetését, hogy a napszámja ugyanannyi lisztet, meg cukrot vásároljon, mint a kevesebb, de értékesebb dollár?

Egyik sem. Hónapokig, talán évekig kellene küzdeni, sztrájkolni, nyomorogni a munkásnak, amíg a napszámját a pénz értéktelensége miatt emelnék és addig voltaképpen alacsonyabb bérért dolgozna.

Ha a kormány intézkedés a dollár vásárló értékét holnap kettesé vágná, akkor a ma három dollárt kereső munkás holnap még mindig három dollárt kapna, de annak csak annyi hasznát venné, mint ma a másfél dollárnak.

A nagytőke tehát pár hónap alatt bevasalná a munkáson a pénz értéktelenedése által szenvedett veszteségét.

Voltaképpen tehát úgy áll a helyzet, hogy ha a pénz megmarad a jelenlegi értékén, akkor a kispolgárság tönkre megy, aminthogy már tönkre is ment az országban.

Ha a dollár értékét leszállítják, akkor a kispolgárság helyre állna elég gyorsan, de akkor a munkások egy jó ideig sokkal kevesebbet keresnének, nem pénzben, hanem értékben.

A pénz devalvációja, az értékének a leszállítása tehát ránk nézve azt jelentené, hogy a kispolgár nyerne, a nagytőke és a munkás vesztené, de a nagytőke a munkáson bevasalná a veszteségét.

A congressus nem fél a pro-

letártól, de fél egy kicsit a kispolgártól.

Azt már látja, hogy a proletárral mindent lehet csinálni, hogy azt lehet éhezteni egy bőségtől csordultig telt Canaanban és az nem fog fellázadni.

Visszont látja, hogy az adófizető kispolgárság a lázadást már megkezdte, ki akarják hát békiteni a kispolgárt. Ezért adták be és ezért szavazták meg az alsóházban a javaslatot, hogy a dollár értékét leszállítsák.

Ha megteszik, a munkás fogja a levét keservesen meginni.

NYUGAT KENTUCKYBAN UJJÁÉLEDT A HARC

Nyugat Kentuckyban néhány helyen újra éled a harc a bányabárok szarnokoskodása következtében.

A Mannington Fuel Co. Hopkinsville, Ky. telepén ismeretlen tettesek a telep villanyfejlesztő-

jét dynamittal felrobbantották és így ott a széntermelés lehetetlené vált.

Az Empire No. 6. bányánál a társaság a munkafelteleken akart változtatni, természetesen a bányászok hátrányára, amit a bányászok nem vettek tudomásul, hanem helyett abbahagyták a munkát.

NAGY NYÁRI ÓHAZAI TÁRSASUTAZÁS
a világ leggyorsabb hajóján
1932 JULIUS 1-én az **EUROPA**
tengerőráson.
Kitűnő társaságban, kivételes előnyökkel
Lényegesen Leszállított Árak. Felvilágosítást szívesen ad a **NORTH GERMAN LLOYD**
57 Broadway New York, N. Y.
vagy **The Harbor State Bank**
UTAZÁSI OSZTÁLYA
Fourth Ave. - 9th St. New York
Alapította: KISS EMIL

LESZ MUNKA A NYÁRON A Bányákban

A nyáron lesz munka a bányákban. A tavasz-vegi váratlan hidegek a nagy tavak északi kikötőiből az utolsó font szenet is kifogyasztották és a nyáron több szenet fognak a nagy tavakra szállítani, mint más években. A nagy tavakra való szénszállítás csakhamar megkezdődik.

EGY CSOMÓ

BÁNYA NAGY SZERZŐDÉSEKET KAP ÉS EZEKBEK A Bányákban EGÉSZ NYÁRON KERESZTÜL FOGNAK DOLGOZNI

Bányászoknak jó lesz figyelemmel kísérni, hogy melyik bánya kap nagyobb szerződést és a magyaroknak azokba a bányákba kell huzódni a munkára. A Magyar Bányászlap most itt jelenik meg a nagy tavak nagy szénpiacán. Minden nagyobb szénüzletet, amely a tavakra rendelést ad, itt kötnek Clevelandban. És ez az újság azonnal tudomást vesz róla, ahol egy szénrendelést leadnak. Tudomást vesz róla és tudomást ad róla. A magyar bányászok előnyben lesznek minden más nemzetiségű bányász felett, mert a Bányászlapból, mindig, tudják majd, hogy merre lesz nagy rendelés, hogy melyik bányának lesz állandó munkája a nyárra.

HA TUDNI AKARJA, HOGY MELYIK BÁNYA KAP NAGY RENDELÉST, HOGY HOL LESZ ÁLLANDÓ

munka a nyáron, akkor járassa és olvassa ezt az újságot. Hogy mi a Bányászlap, hogy miben szolgálja a magyar bányászt, hogy mit olvashat abból, azt nem kell többé magyarázni. Most csak a munkahírekre hívjuk fel a figyelmét. Akinek a hátralékja miatt nem tudjuk többé küldeni az újságot, az törleszthet egy dollárt és megküldjük számára az elmaradt lapokat is, meg a további példányokat is.

RENDEZZE

AZ ELŐFIZETÉSÉT MINDEN Bányász, HOGY A NAGY KONTRAKTOKRÓL

pontosan és gyorsan értesüljön.

Magyar Bányászlap

8630 BUCKEYE RD.

CLEVELAND, OHIO

Az Amerikai Magyar Segélyező Szövetség Bányavidéki Osztályai

Minden magyar bányásznak érdeke, hogy jó biztosítása legyen. Jó biztosítást csak jó egyetnél kaphat.

AZ AMERIKAI MAGYAR SEGÉLYEZŐ SZÖVETSÉGNÉL különféle módosított biztosításokat vásárolhat.

HALÁLESETI BIZTOSÍTÁS
egész életben fizetendő kötvényekre; husz évig fizetendő kötvényekre; hetven éves korban lejárt kötvényekre, mely esetben, ha előbb meg nem hal, a tag maga kapja ki a halálósi összegét.

MINDEN KÖTVÉNYNEK KÉSZPÉNZ ÉRTEKE VAN

Bármikor marad ki a tag, mindig visszakapja, befizetéseinek ellenértékét. Felvétel után azonnal teljes jogúvá lesz az új tag. Nincs várakozási idő.

4. OSZTÁLY, POCAHONTAS, VA.
Ugykezelő: Szűcs Albert, Box 257, Pocahontas, Va.

5. OSZTÁLY, LEISENRING, PA.
Elnök: Mató János; jegyző: Tóth András; ellenőr: Borsodi József; ügykezelő: Homonai János, Box 235, Se. Connellville, Pa.

8. OSZTÁLY, WILKES BARRE, PA.
Ugykezelő: D. Kovács János, 391 Union St., Luzerne, Pa.

14. OSZTÁLY, TRAUGER, PA.
Ugykezelő: Nagy Simon, Box 187, United, Pa.

15. OSZTÁLY, DILLONVALE, OHIO
Ugykezelő: Kállai István, Box 67 Dillonvale, Ohio.

22. OSZTÁLY, SCRANTON, PA.
Ugykezelő: Csibelya József, 426 Main St., Dickson, Pa.

24. OSZTÁLY, CUDDY, PA.
Elnök: Mihik József; jegyző: Danca Mihály; ügykezelő: Danca Mihály, Box 253, Cuddy, Pa.

29. OSZTÁLY, PUNXSUTAWNEY, PA.
Ugykezelő: Renczy István, 324 Pine St., Punxsutawney, Pa.

31. OSZTÁLY, GLOUSTER, OHIO
Ugykezelő: Molnár József, R. 6., Box 315, Glouster, Ohio; jegyző: Király András, Box 284, Glouster, Ohio.

35. OSZTÁLY, UNIONTOWN, PA.
Ugykezelő: Gyöngyösi József, Box 44, Uled, Pa.

37. OSZTÁLY, CORNING, OHIO
Ugykezelő: Títka János, R. F. D. No. 1, Box 31, Corning, Ohio.

40. OSZTÁLY, BARTON, OHIO
Elnök: Job Imre, P. O. Box 7, Barton, Ohio; jegyző: Gazdik István, Box 176, Barton, Ohio; ellenőr: Kiss János, Box 147, Barton, Ohio; betegkezelő: Id. Mikula Ferenc, Box 289, Barton, Ohio; ügykezelő: Id. Mikula Ferenc, Box 289, Barton, Ohio.

43. OSZTÁLY, WICK HAVEN, PA.
Ugykezelő: Csaurilla János, Box 28, Wick Haven, Pa.

51. OSZTÁLY, MANIFOLD, PA.
Ugykezelő: Kita András, Box 157, Manifold, Pa.

55. OSZTÁLY, FARRELL, PA.
Ugykezelő: Zimmerman Antal, 1124 Fruit Ave, Farrell, Pa.

59. OSZTÁLY, FREELAND, PA.
Ugykezelő: Bodor János, 416 Green Street, Freeland, Pa.

63. OSZTÁLY, PORTAGE, PA.
Ugykezelő: Vaszko György, 1817 Gillespie Ave, Portage, Pa.

77. OSZTÁLY, VINTONDALE, PA.
Ugykezelő: Tóth Károly, Box 62, Vintondale, Pa.

80. OSZTÁLY, MURRAY, OHIO
Ugykezelő: Hajdu József, Box 31, Murray, Ohio.

81. OSZTÁLY, THROOP, PA.
Ugykezelő: Szegey István, 612 Dunmore St., Throop, Pa.

82. OSZTÁLY, LATROBE, PA.
Ugykezelő: Vincze János, R. F. D. No. 1, Box 223, Latrobe, Pa.

90. OSZTÁLY, BROWNSVILLE, PA.
Ugykezelő: Herman Imre, Box 315, So. Brownsville, Pa.

92. OSZTÁLY, SHINNISTON, W. VA.
Ugykezelő: Tóth Pál, Box 514, Shinniston, W. Va.

100. OSZTÁLY, WESTMORELAND, PA.
Ugykezelő: Sember János, Box 125, Westmoreland City, Pa.

100. OSZTÁLY, WHITSETT, PA.
Ugykezelő: Verba Sándor, Box 23, Whitsett, Pa.

114. OSZTÁLY, LEECHBURG, PA.
Ugykezelő: Motko János, Box 712 Leechburg, Pa.

121. OSZTÁLY, ST. CLAIRSVILLE, OHIO
Ugykezelő: Katona Barna, R. F. D. No. 4, Box 149, St. Clairsville, Ohio.

123. OSZTÁLY, BARNESBORO, PA.
Elnök: Bacsó János; ellenőr: Id. Vinyicsky Lajos; ügykezelő: Ifj. Magyar Imre, 369 18th St. Barnesboro, Pa.; betegkezelő és jegyző: Szolnoky András.

132. OSZTÁLY, McADOO, PA.
Ugykezelő: Szalay János, 56 North Sheridan St., McAde, Pa.

142. OSZTÁLY, CASSANDRA, PA.
Ugykezelő: Ifj. Uvegos Sándor, Box 236, Cassandra, Pa.

148. OSZTÁLY, CLARKSBURG, W. VA.
Ugykezelő: Balogh János, Box 84, Anmoore, W. Va.

158. OSZTÁLY, DONORA, PA.
Ugykezelő: Osleger Ferenc, Box 959, Donora, Pa.

160. OSZTÁLY, MARTINS FERRY, OHIO
Ugykezelő: Székely János, Box 441, Martins Ferry, Ohio.

165. OSZTÁLY, WINBURNE, PA.
Ugykezelő: Kovács Imre, Box 277, Winburne, Pa.

167. OSZTÁLY, LINDORA, PA.
Elnök: Kántor József; ellenőr: Erdős Lajos; ügykezelő: Kilmovszky Péter, Box 481, Lindora, Pa.

169. OSZTÁLY, MONESSEN, PA.
Ugykezelő: Vinyicsky János, 929 Graham Ave, Monessen, Pa.

173. OSZTÁLY, KULPMONT, PA.
Ugykezelő: Gyurcsó István, 18 So. 8th St., Kulpmont, Pa.

190. OSZTÁLY, MINERSVILLE, PA.
Ugykezelő: Kiss János, 598 N. Del Ave, Minersville, Pa.

192. OSZTÁLY, BLACK LICK, PA.
Ugykezelő: Pécsi József, Box 61, Black Lick, Pa.

193. OSZTÁLY, PUEBLO, COLO.
Ugykezelő: Uvegos Gáspár, 1515 Spruce St., Pueblo, Colo.

198. OSZTÁLY, CLARENCE, PA.
Ugykezelő: Dudics Sándor, Box 87, Clarence, Pa.

202. OSZTÁLY, YUKON, PA.
Ugykezelő: Sárosi Károly, Box 115, Yukon, Pa.

222. OSZTÁLY, EXPEDIT, PA.
Ugykezelő: Majancsik János, Box 258, Twin Rocks, Pa.

225. OSZTÁLY, ROSSITER, PA.
Ugykezelő: Stefan József, Box 118, Rossiter, Pa.

227. OSZTÁLY, STOWE, PA.
Ugykezelő: Mészáros István, Box 75, Stowe, Pa.

258. OSZTÁLY, PRICEDALE, PA.
Ugykezelő: Rabecy István, Box 92, Pricedale, Pa.

262. OSZTÁLY, TOMS CREEK, VA.
Ugykezelő: Yang István, Box 48, Toms Creek, Va.

278. OSZTÁLY, CLYMER, PA.
Ugykezelő: Lomák András, Box 61, Clymer, Pa.

289. OSZTÁLY, MANTICHOKE, PA.
Ugykezelő: W. Gyula, 149 Phillips St., Manticoke, Pa.

289. OSZTÁLY, JESSUP, PA.
Ugykezelő: Kereha Mihály, 219 Meese St., Jessup, Pa.

SZÖVETSÉG

1412 State Street Bridgeport, Conn.

304. OSZTÁLY, GLEN JEAN, W. VA.
Ugykezelő: Szakály Antal, Box 47, Sun, W. Va.

311. OSZTÁLY, FEDERAL, PA.
Ugykezelő: Baó Sándor, Box 87 Federal, Pa.

318. OSZTÁLY, WINDBER, PA.
Ugykezelő: Ráki Zsigmond, 309 Sixth St., Windber, Pa.

331. OSZTÁLY, LLOYDELL, PA.
Ugykezelő: Nagy István, Box 303, Beaverdale, Pa.

337. OSZTÁLY, UNIVERSAL, PA.
Ugykezelő: Varga Pál, Box 242, Universal, Pa.

343. OSZTÁLY, BEAUTY, KY.
Ugykezelő: Fodor Sándor, Box 24, Beauty, Ky.

347. OSZTÁLY, MARSTELLER, PA.
Ugykezelő: Török Sándor, Box 152, Marsteller, Pa.

348. OSZTÁLY, BURGETTSTOWN, PA.
Ugykezelő: Kiss András, Box 386, Burgettstown, Pa.

348. OSZTÁLY, TRIADPHIA, W. VA.
Ugykezelő: Miller Ferenc, R. F. D. No. 2, Triadelphia, W. Va.

354. OSZTÁLY, GARY, W. VA.
Ugykezelő: Koador János, Box 365, Gary, W. Va.

355. OSZTÁLY, PURSGLOVE, W. VA.
Ugykezelő: Kiss Lajos, Box 31 Osage, W. Va.

358. OSZTÁLY, BRIDGEVILLE, PA.
Ugykezelő: Vágó Mihály, R. F. D. No. 1, Box 4, Bridgeville, Pa.

369. OSZTÁLY, CENTRAL CITY, PA.
Ugykezelő: Zugrovich Mihály, Box 274, Central City, Pa.

372. OSZTÁLY, WINDSOR HEIGHTS, W. VA.
Ugykezelő: Orbán Mózes, Box 191, Windsor Heights, W. Va.

373. OSZTÁLY, LOGAN, W. VA.
Elnök: Szalay Máttyás; ügykezelő: Id. Németh József, Henlawson, W. Va.; jegyző: Pálóczi István; ellenőrök: Tóth Kálmán és Molnár Károly; betegkezelő: Id. Bodó János Monaville, W. Va.; id. Piri Sándor Holden, W. Va. és Gyöngyösi János Logan, W. Va.

377. OSZTÁLY, LYNCH, KY.
Ugykezelő: Z. Varga Balázs, Box 634, Lynch, Ky.

378. OSZTÁLY, WEIRTON, W. VA.
Ugykezelő: Szűcs András, Box 1201, Weirton, W. Va.

379. OSZTÁLY, W. LEISENRING, PA.
Ugykezelő: Kovács Ferenc, Box 281, W. Leisenring, Pa.

380. OSZTÁLY, NEW BRIGHTON, PA.
Elnök: Lőrincz István, 837 Grove Ave New Brighton, Pa.

381. OSZTÁLY, STAR JUNCTION, PA.
Ugykezelő: Iván János, Box 216, Star Junction, Pa.

387. OSZTÁLY, HELEN, W. VA.
Ugykezelő: Puskás László, Box 22, Helen, W. Va.

391. OSZTÁLY, NETTLETON, PA.
Ugyk.: Szunyogh Ferenc, Nettleton, Pa.

392. OSZTÁLY, COALHURST, ALTA CANADA
Ugykezelő: Beregszászi István, Box 3, Coalhurst, Alta Canada.

394. OSZTÁLY, BRETZ, W. VA.
Ugykezelő: Potoma Péter, Box 66, Bretz, W. Va.

398. OSZTÁLY, GALLOWAY, W. VA.
Ugykezelő: Sütes Vendel, Box 42, Galloway, W. Va.

SZTRÁJKOLNAK MISSOURIBAN

Missouri állam bányáiban harcban állnak a bányászok a bányatársaságokkal. Ott is le akartak még egy darabot törni a bányászok amugy is kis darab kenyérből, amire bajtársaink sztrájkkal feleltek.

A Bates bánya tulajdonosai sztrájktrórral akarták megnyitni a bányát, amit azonban harcoló bajtársaink megakadályoztak.

PENNSYLVÁNIÁBAN IS SZTRÁJKOLNAK

Pennsylvania államban, közel az ohioi határhoz, három bányatársaság bányájában ismét le akarták vágni a bányászok nyomorúságos fizetését, amit azonban azok nem fogadtak el, hanem sztrájkba mentek.

Mindhárom bánya — a Duquesne Coal Co. Aurora bányája, a Pittsburgh Terminal Coal Co. P. & W. bányája, a Farm Coal Co. Paxton bányája — munkásai a United Mine Workershez csatlakoztak.

NAGYOBB KERESLET A COAL RIVERI SZÉNRE

Az elmúlt héten tavakra szállító nagy cégek megbízottai jelentek meg a Coal Riveren, ahol ajánlatokat kértek tavi szénzállításra.

A Coal Riveri bányáknak azonban nem sok öröme telt az érdeklődésben, mert olyan lehetetlenül alacsony árakat kínáltak a szénért, hogy az ajánlatokat nem fogadhatták el.

Ha a felkínált árakon eladnák a szenet, a Coal Riveri bányászok bérét egészen biztosan újból vágnák. Pedig a munkabérek már most is elég alacsonyak.

WEST VIRGINIÁBAN CSÖKKEN A SZERENCSETLENSEGEK SZÁMA

West Virginia állam hirdett bányáiban 1932 év első három hónapjában kevesebb bányász lett a munka vértanúja, mint 1931 első három hónapjában.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy most már jobb karban tartanak az államban a bányákat, hanem sokkal kevesebbet dolgoztak 1932-ben, mint 1931-ben, ezért kevesebb aztán a szerencsetlenségek száma is.

1932 első három hónapjában 77 bajtárs pusztult el West Virginia bányáiban, míg 1931-ben ugyanezen idő alatt 94 bányász halt meg.

29 bajtárs pusztult el 1932 első három hónapjában tetőszakadás következtében, ami azt mutatja, hogy a timberezésre ma épen olyan kevés gondot fordítanak West Virginiában, mint régebben.

Ebben az évben Raleigh megye áll a gyászok sor élén, ahol 19 bajtárs vesztette az év első három hónapjában életét.

Utána McDowell és Logan megyék következnek.

KISEBB LAKE ORDEREKET KAPTAK

West Virginia állam Barbour megyéjének — Fairmont vidék — néhány bányája a múlt héten kisebb szerződéseket kötött a lakera való szénzállításra.

Ezek a szerződések azonban csak heti 2-3 napos munkát biztosítanak.

OKLAHOMÁBAN IS DYNAMITOKNAK

Dawson, Oklahoma közelében a Leavell bányánál a bánya bejáratához ismeretlen tettesek dynamitot dobtak.

A bányában sztrájktrórral dolgoztak és állítólag a sztrájkolók így akarták megijeszíteni a sztrájktróris aljasságára vállalkozókat.

Egyleti Kalauz

A WILKES-BARREI I. MAGYAR KOSSUTH LAJOS BS. EGYLET
Alapított 1892 Február 27-én

Gyűléseit tartja minden hé harmadik vasárnapján, 469 Main St., Evansville, Pa.

Elnök: Jencsik György; jegyző: Győri László; titkár: Bödi István; pénztárnok: Fekete József, kinek címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa.; betegkezelő: Győri József; bizottság: B. Kovács János és Tondora János.

Minden, az egyletre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál Fekete József, kinek címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa.

CONGOI I. RÁKÓCZI FERENC BÁNYÁSZ BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET
Alakult 1894 Január hó 11-én.

Gyűléseit tartja minden hé 10-ke utáni vasárnap Congon, O., E. Tóth István termében. Az egylet hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.

Elnök: Títka János; alelnök: Urbán Mihály; pénztárnok: Urbán József; jegyző: Pállay János, Box 85, Congo, O., minden az egylettel érdeklő levél hozzá címezendő; ügykezelő: V. Tóth István; ellenőr: Kocsis István; naplóvezető: Varga András; hármas bizottság: Bodnár János, Babanics Antal, Csibere Sándor; betegkezelő: Congon Sándor; zászlóvivő: Congon Sándor; pénztárnok: Títka Sándor, Dudas Péter, Babanics Antal, Tóth Sándor; ajtóőrök: Lukács András, Ifj. E. Tóth István.

Hivatalos orvos: Dr. János Müller.

ELSŐ JOBS ÉS KÖRNYÉKE MAGYAR BÁNYÁSZ BS. EGYLET
Székhelye: Jobs, Ohio
Alakult: 1896 Január 6-án
Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap

Gyűléseit tartja minden hé második vasárnapján Murray City, O.-ban. Elnök: Boros József; alelnök: Hajdu József; jegyző és titkár: Jager Imre, Box 424, Murray City, Ohio; pénztárnok: Wash Gyula; ellenőr: Imri Imre; hármas bizottság: Gyurkó János, Molnár József, Wojtkó István; zászlóvivő és rendtartó: Krajncik Mihály; betegkezelő: Murray City-ben Mern János, Hollister, Ohoban Molnár József; koffer gáza: Jager Imre.

MULATSÁGI NAPTÁR

Felajánljuk a magyar egyletek és egyházak, hogy mulatságokat ebben a rovatban a saját érdeklődésükben közöltessek.

A Magyar Segélyező Szövetség (Bridgeporti Szövetség) 373-ik osztálya 1932 május 16-án, pünkösd hétfőjén Loganban, a Gyöngyösi János tánctermében fényes bált rendez, melyre a környék magyarságát ezúttal is szeretettel meghívja a rendezőség.

Belépti díj férfiaknak 1 dollár, nőknek 25 cent. A zenét Solymosi András 8 tagú kitűnő zenekara szolgáltatja.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Bontz Sándor, Imperial, Pa.
Kertész György és családja még mindig Himlervillen (jelenlegi neve Beauty, Ky.) laknak.

Ifj. Géczy Sándor, McAdoo, Pa.
A pénzt megkaptuk és annak ellenében édesapja előfizetését meghosszabbítottuk.

Bozsnák József, Rossiter, Pa.
A pénzt megkaptuk és azt felállítás szerint számoltuk fel. Köszönet szíves fáradozásáért.

COLORADOBAN UJRA VÁGNI AKARJÁK A MUNKABÉREKET

Colorado államban tudvalevőleg a bányaurak nem vághatják kényük-kedvük szerint a bányászok bérét. Ott be kell jelenteni az állam Industrial Commission-jának a szándékolt bérvágást és csak akkor szabad azt életbe léptetni, ha azt az Industrial Commission jóváhagyja.

Most 22 bányatársaság nyújtott be kérvényt, hogy engedélyt meg az eddigi 6 dollár 72 cent napibért 5 dollárra leszállítani.

A bányászok természetesen szintén beadvánnyal fordultak az Industrial Commissionhoz, melyben tiltakoznak a bérvágás ellen. Azt állítják, hogy a bányászok az élet semmivel sem lett olcsóbb, mint volt régebben, mert a bányatársaságok üzleteiben semminek az árát nem szállították le.

LATROBE, PA. ÉS KÖRNYÉKE JÉZUS SZT. SZIVE RÓM G. KATH. MAGYAR BETEGS. EGYLET
Székhelye: Latrobe, Pa.
Alakult 1905 február 5-én

Az egylet tisztikara: Elnök: Lévay Mihály; titkár-pénztárnok: Varga István; ügykezelő: Vincze János; ellenőr: Jámor István.

Gyűléseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján, délután 2 órakor Dorothy-n, Vincze József tagtárs házában.

WOODMEN OF THE WORLD LOGAN VÖLGYI 188. SZÁMÚ BÁNYÁSZ OSZTÁLYA
Alakult 1922 Junius 24-én.

Gyűléseit tartja minden hónap negyedik vasárnapján délután 2 órakor a Gyöngyösi János Colonial Hall jében.

Elnök: Alex Veszprémi; alelnök: Madarász Vince; titkár: László József, Box 91, Monaville, W. Va., minden egyleti levél hozzá címezendő; pénztárnok: John Gyöngyösi; számvizsgáló: Csató István. Betegkezelőket mindenkor a titkár nevez ki, ha arra szükség van, ott ahol a beteg tag jelentkezik. Tagszerző: Joe László. Minden honfitárs, aki egy erős alapon fekvő egyletnek tagja akar lenni, írjon neki a titkár címére és postafordulival pontos felvilágosítást fog kapni.

ELSŐ TUG RIVERI MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET
Alakult: 1903 Október hó 1-én.
Székhelye: Gary, W. Va.
Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.

A tisztikar: Elnök: Kiss Imre. Főtitkár: Id. Nagy Mihály. Főtitkár: László László, Box 805, Gary, W. Va., vidéki tagok leveleit hozzá címezendők. Főjegyző: Vincze János. Főpénztárnok: Soltész József. Háromtagú bizottság: Varga László, Horváth János, Ifj. Nagy Mihály. Főellenőr: Ifj. Nagy István. Szerző: Kiss Imre.

A tisztikar minden hónap utolsó vasárnapján délelőtt 10 órakor tartja gyűléseit a Gary-i Hallban.

1-5. Osztály, Filbert, W. Va.
Elnök: Horvát János; alelnök: Ifj. Nagy István; titkár: Varga László, Box 202, Filbert, W. Va.; jegyző: Vincze János; pénztárnok: Soltész József; ellenőr: Id. Nagy Mihály; főtitkár: Kovács József; betegkezelő: hármas bizottság: Forrai Lajos, Szagató: Varga László; ajtóőr: Szabó Mihály; zászlóvivő: amerikaihoz Ifj. Nagy Mihály, magyarhoz Vinter János, gyászhoz Id. Nagy Mihály.

Gyűléseit tartja minden hé 13-ika utáni vasárnap, a Filbert-i katolikus templom alatt.

2-ik Osztály, Gary, W. Va.
Elnök: Márkus Demeter, alelnök: Szűcs János; titkár: Kiss Imre, Box 404, Gary, W. Va.; jegyző: Buzsák József; pénztárnok: László László; háromtagú bizottság: Márkus Demeter, Szűcs János, Szűcs György.

Gyűléseit minden hé harmadik vasárnapján tartja a Gary-i Hallban.

3-ik Osztály, Pageton, W. Va.
Ideiglenesen a 3-ik Osztály ügyelt a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az ő címére küldjenek.

4-ik Osztály, Ream, W. Va.
Ugykezelő: Szász György, a helybéli és vidéki tagok havi díját és egyéb betéteseit hozzá küldendők. Box 312, Gary, W. Va.

6-ik Osztály, Red Jacket, W. Va.
Ideiglenesen a hatodik osztály ügyelt a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az ő címére küldjenek.

A BRIDGEPORTI SZÖVETSÉG 373-IK OSZTÁLYA LOGAN, W. VA.

KICSAPOTT DIÁKOK -- KICSAPOTT TANÁROK

Mozog a föld az emberek lábai alatt.

Minden roskadozik körülöttünk és recsegve-roppogva dülnek össze azok a hálványok, amelyek előtt tegnap valósággal imádkoztunk.

Amit politikai rendnek és majdnem tökéletességnek tartottunk, az ma ezer fogyatékosságot mutat, amit állandó gazdasági berendezkedésnek tartottunk eddig, arról megváltozott a véleményünk.

Ezer oldalról döngtetik az elégedetlen milliók a tegnap itt maradt erődítményeit, amelyek mögé a társadalmak, az országok uralkodó osztályai vannak elszáncolva és ezer oldalon verik a réseket, amelyeken keresztül halálra sebzik a tegnap minden ócska elavult "trend"-jét.

És a társadalom urai — méltán a hagyományokhoz és a történelem eddig feljegyzett változásaihoz — vakon harcolnak a megváltozhatatlan ellen, görcsösen ragaszkodnak hatalmuk minden porcikájához, vagyunk minden morzsájához, nem hajlandók megalkudni, nem hajlandók kiegyezni a tömegekkel.

Érdekes és szomorú példáját látja az ember ennek a fejvesztett küzdelemnek az iskolákban, amelyekben a holnap polgárai nyilatkoznak meg a tegnap és ma uraival szemben.

Az ifjúság türelmetlen és az ifjúság igazságos. Nem számol helyzetekkel, emberekkel, szervezett jogokkal, vagy vélt jogokkal, amit igazságnak lát, azt azonnal követeli a társadalomtól.

És az uralkodó nagytöke, vagy az uralkodó arisztokrácia, minden állam megfelelő uralkodó osztálya kétségbeesetten próbálja a holnap reményeit orra verni, kétségbeesetten próbálja az óra mutatóját vissza csavarni, különösen azért, hogy a "megmélyezett" fiataliságot "észre térítse."

A múlt héten a Columbia egyetemről zártak ki egy diákot, a héten az Ohio State University-ről zártak ki egy pár diákot és amilyen sűrűn dobálják ki a tanulókat, épen olyan sűrűn zárják ki a tanítókat, a tanárokat az egyetemről.

Nem szociális kérdéseken zörrentek össze a két egyetemen a tanulókkal, de csak véletlen dolog, hogy nem az adta meg a lökést, amely a gyerekeket az iskolából kivágta.

Uj felfogások, új világnézetek ütözködtek össze azokkal az emberekkel, akikre az uralkodó osztályok az ifjúság nevelését rábízták, akik tehát a letéteményesi annak a társadalmi felfogásnak, amelyen a tegnap uralma felépült.

Ostobább rövidlátásra nem tudnánk rámutatni, mint erre a beteges türelmetlenségre és a végnapjait küzdő nagytökének rosszabb szolgálatot senki nem tehetne, mint akik az intolerancia durva erejét szegzik neki a holnap polgárainak.

Azt sem lehet állítani, hogy ezek csak szörványos esetek, amelyek csak nálunk, a multimilliómos pénzes zsákok hazájában mutatkoznak.

Cubában az egyetem hol nyitva, hol zárva van, aszerint, hogy a diákság milyen hangosan követeli azokat a reformokat, amelyek az új világröndet lesznek hivatalva bevezetni.

Az egész Latin Amerikában a diákság vezeti a lelkek forrongását. Spanyolországban ők verték meg a királyt és a királyságot és Európa minden államában ők kikerültek a tömegeket a változásra.

Még talán nálunk találkoznak ilyen diák-forradalmakkal a legrikább és talán épen azért szenzáció a diákok kicsapása, mert idáig az ifjúság türelmesen várta, hogy kikerülve az életbe,

a reformokat csak ott kezdje követelni.

Ha azonban nálunk aránylag ritka a diákok kicsapása, annál gyakrabban történik meg, hogy az egyetemről a tanárokat kidobják és ezen a téren vezet szeretett hazánk a civilizált nemzetek közt.

Épen az Ohio State University dobta ki tavaly az intellektuális világ egyik büszkeségét, de tudatszám akadtak, egyetemek, a melyekről csendben távolítják el azokat a tanárokat, akik egy más

TALAJ, KLIMA, SZOMSZÉDSÁG

NORTH DAKOTA ÁLLAMOT A LEGKELLEMESEBB OTTHONNÁ TESZIK

North Dakota sokat kínál azoknak, akik a függetlenségét és a biztonságát a földművelésben keresik. Ha ön nem olvasta North Dakota úzeneteit ezeken a hasábkona közelmúlt hetekben, könnyen megkaphatja az egész ügyet, minden felvilágosítást, ha ír a Greater North Dakota Association címére, Fargo, N. D. városba. Vegye tekintetbe, hogy ez nem egy földeladással foglalkozó társaság, hanem egy üzletemberekből és farmerekből álló és az egész államra kiterjedő egyesület, amely hozzá segíti Önt olyan farmhoz, amilyent Ön akar, olyan árban, amilyent Ön fizetni tud és olyan fizetési feltételek mellett, amiket Ön teljesíteni tud.

Ön szeretni fogja a klímát és szeretni fogja az embereket, tehát szeretni fogja az életviszonyokat North Dakotában. Egyezzen takarékos, boldog és jómódu magyar farmer él az államunkban; ők örülnének, ha többen jönnének magyarok a mi szomszédságunkba és örömmel segítenek tanáccsal és bátorítással Önt is, hogy egy boldog otthon alapítson magának.

Jó szomszédok, kellemes élet-körülményeket nyújtanak. Nagyszerűen működő klubjaink vannak a fiúk és a lányok számára, Home Makers klubok, Farming klubok, Community klubok, amelyek minden egyben kívül a lakosság szórakoztatásáról is gondoskodnak. Sok templom és iskola van az államban. North Dakotában minden tíz éven felüli személy tud írni és olvasni.

Jó víz, jó utak, jó piacok hozzájárulnak azokhoz a kedvező életviszonyokhoz, amelyeket a kellemes éghajlat és a nagyszerű talaj nyújtanak és a jó és megérdemelt, brátságos és szerető szomszédok alkotják azt a közösséget, amely North Dakotát a boldog otthonok államává teszi.

North Dakotában könnyű egy farmot megszerezni. A jelenlegi nagyon olcsó árak, amelyek ma kitűnő földet vesznek potom áron, kitűnő befektetési alkalmat nyújtanak a földvevőknek. És a Greater North Dakota Association által kidolgozott vásárlási program lehetővé és könnyűvé teszi mindenki számára, hogy a legkisebb összegért birtokában is a maga gazdája lehessen. Egy levél, amit hozzánk ír és egy pár száz dollár töké biztosítja az Ön számára North Dakotában a boldog otthon és a függetlenséget. Fog írni ma felvilágosításért?

Csak így tessék a levelét címezni: The Greater North Dakota Association, Box 1981, Fargo, North Dakota.

MÉRT NE HINNE BENNE ?

Nagy headlajnokban közölték az újságok a minapában, hogy Ogden Mills pénzügyminiszter milyen lelkes beszédet tartott a tőkés rendszer mellett a szenátus pénzügyi bizottságának a gyűlésén.

"Kertelés nélkül jelentem ki, hogy igenis, én hiszek a kapitalista rendszerben és törhetetlenül annak vagyok a hive."

Igaz, hogy ilyen határozottsággal és ilyen fenntartás nélkül manapság kevés vezető állásban levő ember szokott nyilatkozni, de mégis érthetetlen, hogy miért okozott ez a kijelentés olyan nagy szenzációt, illetve hogy miért futták azt úgy fel az újságok.

Ki higgyen a tőkés rendszerben és annak áldásaiban, ha Ogden Mills nem hinne?

Talán a "napszámós, aki három éve nem kapott napszámot, talán az intellektuel, aki állás nélkül csavarog évek óta, vagy az a kis farmer, akinek a kapitalizmus áldásai két-három hortyagot tettek a farmjára?

Ogden Millsnek az apja a milliók tucatjait rabolta össze Californiában, mikor még a pioneer korszak aranyos évszakát élte abban az államban.

Nem valami tiszta kezekkel szedte össze a milliókat, mert egy ideig azzal vadolták, hogy meg akarta vesztegetni az állami törvényhozókat és akkor csak nehezen és csak gazdagsága ré-

fajta holnapra mernek gondolni. Ne értse félre senki ezeket a megnyilatkozásokat.

A tanárok kizárása, a diákok kicsapása nem azt jelenti, hogy erősödik a régi rend és hogy ezért mer erélyesebb kézzel vágni a forradalmárok számára.

Ezek az erőszakoskodások azt jelentik, hogy a régi rend őrjei és urai a fejüket vesztik és aki a fejét elveszti — régi közmondás — azt az istenek pusztulásra ítélték.

A diákok kicsapása biztató jel a számunkra, mert azt jelenti, hogy a régi és új felfogások összecsapása már nemcsak hogy nem késik, de minden ponton folyamatosan van.

És a kimenetel nem lehet két-séget.

Home Makers klubok, Farming klubok, Community klubok, amelyek minden egyben kívül a lakosság szórakoztatásáról is gondoskodnak. Sok templom és iskola van az államban. North Dakotában minden tíz éven felüli személy tud írni és olvasni.

Jó víz, jó utak, jó piacok hozzájárulnak azokhoz a kedvező életviszonyokhoz, amelyeket a kellemes éghajlat és a nagyszerű talaj nyújtanak és a jó és megérdemelt, brátságos és szerető szomszédok alkotják azt a közösséget, amely North Dakotát a boldog otthonok államává teszi.

North Dakotában könnyű egy farmot megszerezni. A jelenlegi nagyon olcsó árak, amelyek ma kitűnő földet vesznek potom áron, kitűnő befektetési alkalmat nyújtanak a földvevőknek. És a Greater North Dakota Association által kidolgozott vásárlási program lehetővé és könnyűvé teszi mindenki számára, hogy a legkisebb összegért birtokában is a maga gazdája lehessen. Egy levél, amit hozzánk ír és egy pár száz dollár töké biztosítja az Ön számára North Dakotában a boldog otthon és a függetlenséget. Fog írni ma felvilágosításért?

Csak így tessék a levelét címezni: The Greater North Dakota Association, Box 1981, Fargo, North Dakota.

Nem mondotta Mr. Dawes, hogy ezt az információt a "mass feelingjéről" honnan szedte. De a sorok írójának néha alkalma van a "mass" egyes tagjaival személyesen érintkezni, amire Mr. Dawesnek nincs alkalma.

A clevelandi Public Squaren igen gyakran találkozik a "mass" egy-egy tagjával.

Ugyisint a városban szerte üzemből levő ingyen konyhákban.

És akárhogy leste, akárhogy kutatta a tömeg érzését, nem látott abban semmiféle javulást. Sőt ellenkezőleg.

Csendes, sötét kétségbeesés ül az emberek lelkén és nap-nap után kevesebb reménnyel várják a holnapi napot.

A házbérekkel már adósak, az utolsó rongyokat most hordják és ha valami nagyon gyorsan

vén menekült a börtönből. Mikor Ogden Mills, a mai pénzügyminiszter felsérdült, akkor a papája már gazdag volt.

A fiatal urnak soha dolgozni nem kellett, soha fogalma nem volt arról, hogy mit jelent állás vagy munka után szaladgálni, soha azt a gondot nem ismerte, hogy mi lesz vele, ha megöregszik, vagy beteg lesz.

A kapitalizmusnak vannak áldásai is, az emberiség egy felszázalékának a részére. Amit a jelenlegi rendszer a millióktól elrabol, azt az egyseksnek oda adja és ezek közé tartozik a miniszter.

Hogyne hinne, mért ne hinne a kapitalizmusban és mért ne lenne annak törhetetlen hive a pénzügyminiszter?

Ki lehetne akkor hive ennek a rothadó és aljas rendszernek, ha még az sem, aki a rendszernek születése óta kedvence?

És mi van azon csodálni való, mi van azon újság, mi van azon megénekelni való, ha a multimilliómos csemete hisz ebben a rendszerben és hive ennek a rendszernek?

KIS BÁNYÁT NYITNAK DÉL WEST VIRGINIÁBAN

Welch-Pocahontas Coal Co. néven kisebb bányatársaság alakult, mely Mohegan, W. Va. McDowell megyében nyit bányát.

"THE MASS IS FEELING BETTER..."

"A tömeg jobban érzi magát." Vagyis a prosperitás biztos már.

Ezt jelentette ki a Reconstruction Finance Corporation nagyszájú feje, aki annyi ostobaságot mondott már, mikor alelnöke volt ennek az országnak.

Mr. Dawest ismeri és az Isten tudná miért, bizonyos mértékig szereti ennek az országnak a közönsége.

Mr. Dawes multimilliómos bankár, aki azonban a zinpadi hatás kedvéért úgy beszél, mint a közönséges (szegény) halandó. "Damn", "hell" és hasonló finomságok jönnek ki a száján, mikor valami fontos helyen és fontos ügyben beszédet tart, vagyis mikor a közvélemény figyelmébe a száján van.

És a tömeg nem akarja észrevenni, hogy a vén színész a zinpadi hatást keresi, mikor "közvetlen" nyelven káromkodja el magát.

A hajdani alelnök és a hajdani londoni nagykövet a kétezer millió dolláros "dole"-intézmény vezetője.

Ő adja két kézzel a pénzt bankoknak, biztosító társaságoknak, vasutaknak, hogy a Morganokat, meg a többi milliómosokat nagyobb veszteségek ne érhessek.

És ő jelentette ki a múlt hetekben, mikor a szenátus egy bizottsága kihallgatta, hogy "olyan biztosan jön a prosperitás, mint ahogy a nap felkél holnap, mert the mass is feeling better..."

Ezt az ostobaságot, ezt a szemtelenséget merre mondani egy ember, akinek a kezére ezermilliók vannak bízva.

Nem mondotta Mr. Dawes, hogy ezt az információt a "mass feelingjéről" honnan szedte.

De a sorok írójának néha alkalma van a "mass" egyes tagjaival személyesen érintkezni, amire Mr. Dawesnek nincs alkalma.

A clevelandi Public Squaren igen gyakran találkozik a "mass" egy-egy tagjával.

Ugyisint a városban szerte üzemből levő ingyen konyhákban.

És akárhogy leste, akárhogy kutatta a tömeg érzését, nem látott abban semmiféle javulást. Sőt ellenkezőleg.

Csendes, sötét kétségbeesés ül az emberek lelkén és nap-nap után kevesebb reménnyel várják a holnapi napot.

A házbérekkel már adósak, az utolsó rongyokat most hordják és ha valami nagyon gyorsan

vén menekült a börtönből. Mikor Ogden Mills, a mai pénzügyminiszter felsérdült, akkor a papája már gazdag volt.

A fiatal urnak soha dolgozni nem kellett, soha fogalma nem volt arról, hogy mit jelent állás vagy munka után szaladgálni, soha azt a gondot nem ismerte, hogy mi lesz vele, ha megöregszik, vagy beteg lesz.

A kapitalizmusnak vannak áldásai is, az emberiség egy felszázalékának a részére. Amit a jelenlegi rendszer a millióktól elrabol, azt az egyseksnek oda adja és ezek közé tartozik a miniszter.

Hogyne hinne, mért ne hinne a kapitalizmusban és mért ne lenne annak törhetetlen hive a pénzügyminiszter?

Ki lehetne akkor hive ennek a rothadó és aljas rendszernek, ha még az sem, aki a rendszernek születése óta kedvence?

És mi van azon csodálni való, mi van azon újság, mi van azon megénekelni való, ha a multimilliómos csemete hisz ebben a rendszerben és hive ennek a rendszernek?

KIS BÁNYÁT NYITNAK DÉL WEST VIRGINIÁBAN

Welch-Pocahontas Coal Co. néven kisebb bányatársaság alakult, mely Mohegan, W. Va. McDowell megyében nyit bányát.

"THE MASS IS FEELING BETTER..."

"A tömeg jobban érzi magát." Vagyis a prosperitás biztos már.

Ezt jelentette ki a Reconstruction Finance Corporation nagyszájú feje, aki annyi ostobaságot mondott már, mikor alelnöke volt ennek az országnak.

Mr. Dawest ismeri és az Isten tudná miért, bizonyos mértékig szereti ennek az országnak a közönsége.

Mr. Dawes multimilliómos bankár, aki azonban a zinpadi hatás kedvéért úgy beszél, mint a közönséges (szegény) halandó. "Damn", "hell" és hasonló finomságok jönnek ki a száján, mikor valami fontos helyen és fontos ügyben beszédet tart, vagyis mikor a közvélemény figyelmébe a száján van.

És a tömeg nem akarja észrevenni, hogy a vén színész a zinpadi hatást keresi, mikor "közvetlen" nyelven káromkodja el magát.

A hajdani alelnök és a hajdani londoni nagykövet a kétezer millió dolláros "dole"-intézmény vezetője.

Ő adja két kézzel a pénzt bankoknak, biztosító társaságoknak, vasutaknak, hogy a Morganokat, meg a többi milliómosokat nagyobb veszteségek ne érhessek.

És ő jelentette ki a múlt hetekben, mikor a szenátus egy bizottsága kihallgatta, hogy "olyan biztosan jön a prosperitás, mint ahogy a nap felkél holnap, mert the mass is feeling better..."

Ezt az ostobaságot, ezt a szemtelenséget merre mondani egy ember, akinek a kezére ezermilliók vannak bízva.

Nem mondotta Mr. Dawes, hogy ezt az információt a "mass feelingjéről" honnan szedte.

De a sorok írójának néha alkalma van a "mass" egyes tagjaival személyesen érintkezni, amire Mr. Dawesnek nincs alkalma.

A clevelandi Public Squaren igen gyakran találkozik a "mass" egy-egy tagjával.

Ugyisint a városban szerte üzemből levő ingyen konyhákban.

És akárhogy leste, akárhogy kutatta a tömeg érzését, nem látott abban semmiféle javulást. Sőt ellenkezőleg.

Csendes, sötét kétségbeesés ül az emberek lelkén és nap-nap után kevesebb reménnyel várják a holnapi napot.

A házbérekkel már adósak, az utolsó rongyokat most hordják és ha valami nagyon gyorsan

vén menekült a börtönből. Mikor Ogden Mills, a mai pénzügyminiszter felsérdült, akkor a papája már gazdag volt.

A fiatal urnak soha dolgozni nem kellett, soha fogalma nem volt arról, hogy mit jelent állás vagy munka után szaladgálni, soha azt a gondot nem ismerte, hogy mi lesz vele, ha megöregszik, vagy beteg lesz.

A kapitalizmusnak vannak áldásai is, az emberiség egy felszázalékának a részére. Amit a jelenlegi rendszer a millióktól elrabol, azt az egyseksnek oda adja és ezek közé tartozik a miniszter.

Hogyne hinne, mért ne hinne a kapitalizmusban és mért ne lenne annak törhetetlen hive a pénzügyminiszter?

Ki lehetne akkor hive ennek a rothadó és aljas rendszernek, ha még az sem, aki a rendszernek születése óta kedvence?

És mi van azon csodálni való, mi van azon újság, mi van azon megénekelni való, ha a multimilliómos csemete hisz ebben a rendszerben és hive ennek a rendszernek?

KIS BÁNYÁT NYITNAK DÉL WEST VIRGINIÁBAN

Welch-Pocahontas Coal Co. néven kisebb bányatársaság alakult, mely Mohegan, W. Va. McDowell megyében nyit bányát.

NAGY LAKE RENDELÉST KAPOTT EGY BÁNYATÁRSASÁG

Az első igazi nagy lake rendelést egy Dél West Virginiai bányatársaság nyerte el.

A Landstreet bányatársaság, melynek bányája Dél West Virginiai Mingo megyében, a Pigeon Creeken van, 100,000 tonna szénszállításra kapott rendelést.

Meg kell jegyeznünk, hogy a rendelés elnyeréséért majdnem minden Williamson vidéki bányász társaság olyan alacsony ártért fogadta el a rendelést, hogy egyetlen más ajánlat se közelített meg.

Run-of-mine szenet adnak 70 centért tonnánként.

Ahonnán ilyen potom áron szállítják a szenet, el lehet képzelni, hogy mit fizetnek ott a bányászoknak.

BLUFFOLNAK A SZÉNVÁMMAL

A congressus alsóháza magas vámot rött a szénre, hogy megakadályozzák az orosz szén "beözönését" és hogy az angol szén kizárják az országból.

A napi sajtó, amely a szénhelyzetéről nincs valami nagy alapotással informálva, azt következtet ezekben a vámbokból, hogy a szénipart most egyszerre felendítik.

Tekintettel arra, hogy Oroszországból évente legfeljebb hatven-nyolcvanezer tonna szenet hoznak be az Egyesült Államokba és hogy Angliából sem hoznak be többet egy negyedik millió tonnánál, az egész vámtörvényben nincsen szó legfeljebb évi három órai munkáról.

Ha tehát a magas vámok minden külföldi szenet kizárnak, akkor a bányászok évente három órával többet fognak dolgozni.

Ha ilyen arányban segítenek a széniparon, akkor két-háromszáz év múlva egészen meg leszünk segítve.

Magyarországba Brémán át a világ leggyorsabb hajóján BREMEN EUROPA

Külön gyorsvonat indul a bremen hajó kikötőből, amely a legkényvesebb utazást biztosítja Budapestig.

Felvilágosítást nyújt a helyi ügynök, vagy 1119 Euclid Ave., Cleveland, O

NORTH GERMAN LLOYD

EGY SEGÍTŐ KÉZ A MAGYARNAK

Nagyon sokszor irunk arról, hogy mit kellene tennie a magyarnak, aki a bányában és a gyárban többé nem tud megélni.

Nemcsak irunk róla, hanem összekötéseket keresünk országszerte, ahol azt reméljük, hogy segítséget találunk a magyarak számára.

Legutóbb egy országos nagy társaságot érdekeltünk ilyen irányban és azt hisszük, hogy minden magyar embernek érdemes lenne érintkezésbe lépni a társasággal.

Van North Dakotában egy egyesület, amelynek az a célja, hogy az államot fejlessze és népsítse.

Az egyesületben vannak bankárok, farmerek, üzletemberek, szóval mindenki, aki az állam növekedését kívánja.

Az egyesület neve Greater North Dakota Association.

Ez az egyesület hajlandó minden farmra vágyó embert támogatni a törekvésében és akárhol az államban vesz valaki farmot, hozzá segítik, hogy tiz százalék fejében a farmot átvehesse.

Nem adnak el semmit, nem bányák, hová egy a települő magyarak North Dakota államban és nem szólnak bele, hogy hogy alakúid és mennyiért vesz far-

10 fontos csomag kintő pipadobány \$1.35 Pipa ingyen. 100 darab kézi gyártmányú szivar cellophane burkolatban \$2.25. Fizessen, mikor az árut átvette

Hickory Ridge Farms Dept. 51. FULTON, KY.

KEPVESELOINK: WEST VIRGINIA

Dobos István, Kimball, W. Va. Domokos Mózes, Prenter, W. Va. Engel Leslie, Cindarella, W. Va. 66 vidéke.

Dzsuplin Mihály, Masontown, W. Va. Fodor István, Arnettville, W. Va. Hengye Florian, Granttown, Baxter Dakota, W. Va.

Kiss Antal, Clarksburg, Dawmont, Wendel, W. Va., Meadow-Brook, W. Va.

Kish András, Brady, W. Va., Booth, W. Va., Everettsville, W. Va., Rivesville, W. Va., Lowesville, W. Va., National, W. Va.

Kocsai György, Chattaroy, W. Va. Kormos Gyula, Fairmont, W. Va. Lányi József, Red Dragon, W. Va. László László, Elbert, Elbert, W. Va.

Gary, Thorpe, W. Va. Magyar András, Skelton, W. Va. Margóczy Imre, Lundale, W. Va. Opoczki György, Lobata, W. Va. Panyi Antal, Rosentown, W. Va. Paul István, Jenkins Jones, W. Va. Pongrácz József, Nellis, W. Va. Révész István, Galloway, W. Va. Sikku István, Williamson, W. Va. Szász András, Newhall, W. Va. Szerencsés János, Monongah, W. Va., Carolina, W. Va., Ida May, W. Va.

Tóth Ignác, Widen, W. Va. Vesprémi Sándor és Dániel, Logan megye egész területére.

PENNSYLVANIA

Julius Baker, La Bode, Pa. Barczai János, Lemont Furnace, Pa. Blizman Béla, Springdale, Cheswick, Arnold, New-Kearington, Parassus, Glo.

Bódis Géza, Yatesboro, Pa. Bozanyk József, Rosser, Pa. Csányi József, Kent, Pa., Cluna, Pa.

Csárdy Ferenc, Bainford, Pa. Csordás István, Hellwood, Pa. Darnay József, Fredericktown, Pa. Eperjessy István, Johnstown, Pa. Fekete István, Brownsville, Pa. Fekete József, Kingston, Pa. Felső Sándor, Shickshinny, Pa. Gara Béla, Uniontown, Pa. Gécsy Sándor, McCado, Pa. Gyürke Mihály, Nanty Glo és Nettleton, Pa.

Hadar Béni, McKeesport, Pa. Hajdu János, Pricedale, Pa. János Mihály, Richesville, Pa. Király György, Russelton, Pa. Lukács János, Gallatin, Pa. Mató Dániel, Star Junction, Pa. Perryopolis, Pa.

Mészár Sándor, New-Salem, Pa. Mikus István, Greensboro, Pa. Molnár András, Van Meter, Pa. Nevák Lajos, Elmsbeth, Pa. Nagy Gyula, Leechburg, Pa. Nagy József, Marshall, Pa. Nagy Péter, Clairbrook, Pa. Central City, Pa.

Nagy Sándor, Lake Lynn, Pa. Orosz Kálmán, Kulpmont, Pa., Mt. Carmel, Pa., Shamokla, Pa., Keiser, Pa.

Petro István, Pittsburg, Pa. Sebestyén Vincó, Lucerne Mines, Pa.

Szeszták Mihály, Alliquippa, Pa. Sipos Gyula, Homer City, Pa. Sütő János, Whader, Pa. Szabó János, Farrell, Sharpsville, Shaeren, Mercer, W. Middlesex, Pa. Szilgyártó Imre, Storestown, Pa. és az állam egész területén.

Takács János, Vintondale, Pa. Varga István, Létróbe, Pa. Veréb István, Brannell, Pa. OHIO

Ersek József, Ramsey, Ohio Bolyki János, Toledo, O. Péterfy Lajos, Columbus, Ohio. Kovács Ferenc